

PARAGRAFEN

Paragrafen algemeen

Dwarsdoorsnede begroting

De voor de programmabegroting verplicht voorgeschreven paragrafen beogen een “dwarsdoorsnede” te geven van de begroting, telkens gezien vanuit een bepaald perspectief. Het gaat daarbij om onderdelen van de financiële functie die betrekking hebben op de kaderstelling voor het beheer. Deze onderdelen hebben betrekking op financiële belangen en raken de hele begroting. Daarnaast zijn ze van belang voor het realiseren van de programma's.

Het doel van de paragrafen is tweeledig. Ten eerste wordt de informatie die in de programma's en overige financiële stukken versnipperd is weergegeven, gebundeld waardoor de raad een beter inzicht vanuit de verschillende, financieel gezien relevante, invalshoeken wordt verschaft. Daarnaast wordt door middel van de paragrafen aan de raad een instrument aangereikt dat kan fungeren om de kaderstellende en controlerende taak uit te oefenen.

Wettelijk kader

Er zijn acht paragrafen wettelijk voorgeschreven in het BBV. Deze vindt u onderstaand:

Lokale heffingen

In deze paragraaf vindt u het beleid van Woudenberg met betrekking tot de lokale heffingen. Verder zijn hier opgenomen de belastingvoorstellen en de gevolgen hiervan voor de tarieven. We geven u een overzicht van de totale belastingopbrengsten en geven inzicht in de gevolgen voor de lokale lastendruk. Tenslotte melden wij u het gemeentelijk kwijscheldingsbeleid voor belastingen.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt ingegaan op het weerstandsvermogen van de gemeente. Het weerstandsvermogen is de mate waarin onze gemeente in staat is de middelen vrij te maken om incidentele financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van het bestaande beleid inzake de gemeentelijke dienstverlening. In de paragraaf wordt aangegeven hoe hoog het weerstandsvermogen is en hoe wij de financiële risico's schatten.

Onderhoud kapitaalgoederen

Dit onderdeel gaat in op het onderhoud van de infrastructuur. Wij geven een stand van zaken met betrekking tot het beleid van de gemeente inzake de kwaliteit en onderhoud van de kapitaalgoederen. Daarnaast wordt inzicht gegeven in de totale kosten voor onderhoud kapitaalgoederen zoals opgenomen in de programma's.

Financiering

In deze paragraaf gaat het om de uitvoering van de treasuryfunctie. Dit beantwoordt de vraag hoe het beleid wordt gefinancierd en hoe wordt omgegaan met het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering overlapt programma 5 Dienstverlening.

Verbonden partijen

Deze paragraaf geeft inzicht in de partijen waar Woudenberg zich bestuurlijk en financieel aan heeft verbonden. Dat wil zeggen dat de gemeente een zetel of stemrecht heeft in het bestuur en dat de gemeente middelen beschikbaar stelt. In de paragraaf worden de financiële risico's benoemd en de ontwikkelingen geschetst.

Grondbeleid

Het grondbeleid kan belangrijk zijn bij het uitvoering geven aan de doelstellingen zoals opgenomen in de programma's. Daarom is hier een afzonderlijke paragraaf aan gewijd. In deze paragraaf is aangegeven wat de actuele stand van zaken is van de in uitvoering zijnde complexen. Ook wordt er een prognose gegeven van de exploitatieresultaten van de complexen.

Openbaarheid (WOO)

De Woo verplicht overheidsinstanties tot het openbaarmaking van informatie die in 17 verschillende categorieën van de Woo is opgenomen. Deze wettelijke verplichting wordt gefaseerd ingevoerd voor de Rijks- én decentrale overheid.

Duurzaamheid

De duurzaamheidsparaagraaf geeft kort maar krachtig weer in hoeverre een bijdrage is geleverd aan de vastgestelde duurzaamheidscriteria. Ook wordt inzicht gegeven in de gevolgen en effecten van een voorstel op het brede thema duurzaamheid.

A. Paragraaf lokale heffingen

Wettelijk kader

In de gemeentewet en in enkele bijzondere wetten is geregeld welke heffingen de gemeente aan haar inwoners en bedrijven mag opleggen. Voor alle gemeentelijke belastingen geldt dat het te betalen bedrag niet afhankelijk mag worden gesteld van het inkomen, de winst of het vermogen van een belastingplichtige.

Welke heffingen daadwerkelijk worden geheven is de keuze van de raad. Gekozen is om verhoging van de belastingdruk zoveel mogelijk, i.c. tot maximaal het inflatiepercentage, te beperken.

Kaderstellende beleidsnota's

Het beleid in Woudenberg voor de lokale heffingen is opgenomen in:

- *Beleidsbegroting 2025-2028*

Beleid Woudenberg

De gemeente Woudenberg kent een aantal heffingen die worden gelegitimeerd op basis van belastingverordeningen die door de raad worden vastgesteld. Deze heffingen zijn te verdelen in belastingen en retributies.

Belastingen

Onder belastingen moet worden verstaan heffingen van overheidswege op ingezetenen om te voorzien in de kosten van openbare voorzieningen en het bestuur en om in de algemene behoeften van de gemeenschap te voorzien. Dit betekent dus dat hier geen individuele prestatie van de overheid tegenover staat maar dat deze gebruikt worden voor collectieve voorzieningen. De opbrengst van deze heffingen is vrij besteedbaar. Verder mag de gemeente de hoogte van de tarieven en de jaarlijkse stijging bepalen. Tot deze gemeentelijke belastingen behoren onroerende zaakbelastingen (OZB), hondenbelasting en toeristenbelasting.

Retributies

Tot de retributies (ook wel rechten genoemd) behoren de afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges, marktgeld en begrafenisrechten. Bij retributies mogen de geraamde inkomsten niet boven de geraamde uitgaven van een dienst uitkomen. Winst maken is niet toegestaan. Bij sommige diensten gelden wettelijk vastgelegde tarieven die landelijk gelijk zijn, bijvoorbeeld voor het opmaken van aktes van de burgerlijke stand of bij het behandelen van naturalisatieverzoeken. In bepaalde gevallen zijn in hogere wetgeving maximumtarieven opgenomen. Voorbeelden hiervan zijn de afgifte van paspoorten en identiteitskaarten.

Voor de hoogte van de tarieven en leges gelden de volgende beleidsuitgangspunten:

1. voortzetten van gemaakte keuzes vanuit het verleden;
2. streven naar 100% kostendekkendheid van tarieven en leges;
3. de lokale lastendruk stijgt in principe niet met meer dan de inflatiecorrectie.

In dit hoofdstuk wordt een eerste inzicht geboden in de ontwikkeling van de belastingen en retributies in het jaar 2025. De ontwikkelingen van de volgende belastingsoorten worden onder de loep genomen:

- Onroerende zaakbelastingen
- Hondenbelasting
- Toeristenbelasting
- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Overige tarieven

BELASTINGEN

Onderstaande tabel geeft een beknopt overzicht van werkelijke en begrote ontvangsten van belastingen over 2025 met vergelijkende cijfers over 2024 (in € 1.000):

Belastingsoort	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Werkelijk 2025
OZB-eigenaren	3.026	3.069	3.234
OZB-gebruikers	327	342	405
Hondenbelasting	87	84	88
Toeristenbelasting	411	357	368

ONROERENDE-ZAAKBELASTINGEN

Onder de naam 'onroerendezaakbelastingen' worden ter zake van binnen een gemeente gelegen onroerende zaken twee directe belastingen geheven:

- een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient gebruikt,
- een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

Waardevaststelling op grond van de Wet WOZ

Als heffingsgrondslag geldt de WOZ-waarde. De WOZ-waarde is een grondslag voor belastingheffing door de gemeenten, de belastingdienst en de waterschappen. De waarde die moet worden bepaald is die welke aan een onroerende zaak dient te worden toegekend wanneer de volle en onbezwaarde eigendom aan de hoogstbiedende zou kunnen worden overgedragen. Voor niet-woningen (met uitzondering van Rijksmonumenten) geldt dat de gecorrigeerde vervangingswaarde de grondslag is indien deze hoger is dan de waarde in het economisch verkeer.

Het tarief van de onroerendezaakbelastingen wordt berekend naar een percentage van de WOZ-waarde. Het percentage wordt jaarlijks door de gemeenteraad vastgesteld. Het OZB-tarief 2025 voor woningen is met 2,8% verhoogd zoals afgesproken in de begroting 2025-2028.

Dit heeft geleid tot de volgende percentages:

Tarieven OZB

	2024 (percentage)	2025 (percentage)
<u>Woningen</u>		
Eigendom	0,0900%	0,0930%
<u>Niet-woningen</u>		
Gebruiker	0,1573%	0,1699%
Eigendom	0,1961%	0,2118%

De totale opbrengst van de onroerende zaakbelasting was voor 2025 geraamd op € 3.411.000. De totale opbrengst voor 2025 kwam uiteindelijk uit op € 3.639.000; de totale opbrengst voor 2023 bedroeg € 3.353.000.

HONDENBELASTING

Onder de naam "hondenbelasting" wordt een directe belasting geheven voor het houden van een hond binnen de gemeente, mits de hond niet valt onder de uitsluitingsregels als genoemd in de Verordening hondenbelasting 2025.

In de begroting 2025-2028 wordt uitgegaan van een jaarlijkse verhoging van 2,8% voor het tarief hondenbelasting.

In mei 2025 is gestart met een controle op de hondenbelasting, die wegens ongunstige weersomstandigheden in juli is afgerond. Dit heeft geleid tot een aanvullende mutaties van 104 honden.

Tarieven hondenbelasting (per hond)

	2024	2025
1 ^e hond	€ 80,00	€ 82,25
2 ^e en volgende hond	Idem	Idem
Kennel	€ 400,00	€ 411,25

TOERISTENBELASTING

Deze belasting wordt geheven als een bijdrage van toeristen in de kosten van de voorzieningen die de gemeente heeft getroffen. Men moet verblijven in de gemeente in een daartoe strekkende gelegenheid, (bijvoorbeeld een camping) zonder in het bevolkingsregister van die gemeente te zijn opgenomen.

Bij de vaststelling van de begroting 2025-2028 heeft de raad besloten het tarief voor toeristenbelasting per overnachting voor 2025 met 2,8% te verhogen.

De controle op de toeristenbelasting 2024 heeft in 2025 plaatsgevonden. Hieruit zijn geen bijzonderheden gekomen. De bedragen in de jaarrekening zijn gebaseerd op de definitieve aangiften van de belastingplichtigen. In de jaarrekening 2025 is een bedrag van € 397.000 opgenomen als opbrengst uit toeristenbelasting. Dit bedrag omvat circa € 22.000 aan hogere opbrengsten uit 2023, als gevolg van een achteraf hoger uitgevallen inkomsten.

Begroot voor 2024 is € 357.000.

	belastingjaar 2022	belastingjaar 2023	belastingjaar 2024	belastingjaar 2025	jaarrekening
jaarrekening 2022	-€320.000				-€ 320.000
jaarrekening 2023	-€ 6.516	-€ 325.000			-€ 331.516
Jaarrekening 2024		-€ 21.962	-€ 375.000		-€ 396.962
Jaarrekening 2025			€ 20	-€ 367.857	-€ 367.837
	-€ 326.516	-€ 346.962	-€ 374.980	-€ 367.856	

Tarief toeristenbelasting

	2023	2024	2025
Per overnachting	€ 1,60	€ 1,65	€ 1,71

RETRIBUTIES:

Onderstaande tabel geeft een beknopt overzicht van werkelijke en begrote ontvangsten van retributies over 2025 met vergelijkende cijfers over 2024 (in € 1.000):

Soort retributie	Werkelijk 2024	Begroting 2025	Werkelijk 2025
Afvalstoffenheffing	1.658	1.620	1.626
Rioolrecht	1.511	1.493	1.523
Begrafenisrechten (excl. aula)	194	175	170
Wabo –en RO leges	587	476	961
APV- vergunningen	7	-	8
Secretarieleges	163	117	196
Secretarieleges, af te dragen	140	139	148
Overige legesbedragen	20	10	17

AFVALSTOFFENHEFFING

Op grond van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer wordt een directe belasting geheven onder de naam afvalstoffenheffing. De belasting wordt geheven van degene voor wie in de gemeente een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

Vanaf 2017 is de gemeente Woudenberg aangesloten bij de ROVA, deze verzorgt de afvalinzameling van particulieren. Om tot grotere afvalscheiding over te gaan wordt gebruik gemaakt van verschillende soorten afvalcontainers, o.a. groen, pmd (plastic, metalen verpakkingen en drankkartons) en restafval. De gemeente rekent een vast bedrag voor afvalstoffenheffing voor 2025 van € 238,80 per jaar. Dit bedrag is ter dekking van de kosten van inzameling van pmd- en groenafval. Voor de inzameling van het restafval wordt de inwoner op basis van differentieel tarief (diftar) het variabel deel van de afvalstoffenheffing in rekening gebracht, waarvan de hoogte afhankelijk is van het aantal ledigingen wat in een jaar plaatsvindt én de grootte van de bij de bewoner in gebruik zijnde container.

Berekening kostendekkendheid van de heffing	Begroot	Realisatie
	2025	2025
Kosten taakveld, incl. rente	1.398.808	1.574.259
inkomsten taakveld excl. Heffingen	258.445	363.384
Netto kosten taakveld	1.140.363	1.210.875
Toe te rekenen vanuit diverse producten *)	133.275	139.073
overhead 60% van loonkosten	92.850	129.487
BTW	270.786	289.799
Dividend ROVA gebruiken als dekking	-40.000	-51.759
Saldo extra lasten in tariefberekening	456.911	506.600
Totale te dekken kosten uit heffingen	1.597.275	1.717.475
Opbrengsten heffingen	1.637.280	1.659.205
Saldo tekort	-40.005	58.270
dekkingspercentage	102,5%	96,6%
Tekort dekken uit voorziening aan voorziening	40.005	-58.270
kosten verwerken in tarief *)		
33,3% wegen	18.967	20.336
25% Kosten werf voertuigen en terrein	49.933	52.152
25% kosten gebouw werf	4.500	9.313
16,6 % van kosten belastingen	44.122	26.000
oninbaar	15.753	31.273
	133.275	139.073

De afvalstoffenheffing dient ter dekking van de volgende kosten: alle kosten voor het inzamelen, transport, overslag en verwerken van alle afvalstromen, alle boven- en ondergrondse containers en de kosten van de milieustraat. De tarieven moeten kostendekkend zijn, eventuele overschotten op de ontvangen afvalstoffenheffing zijn in het verleden toegevoegd aan een egalisatievoorziening afvalstoffenheffing. Tekorten of overschotten op de afvalstoffenheffing worden onttrokken of toegevoegd aan de voorziening afvalstoffenheffing. Het tekort in 2025 bedraagt € 58.270 en is aan egalisatie voorziening onttrokken.

De voorziening bedraagt eind 2025 € 295.080.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het tarieven over 2024 en 2025:

Tarieven afvalstoffenheffing

	2024	2025
- vastrecht per aansluiting	€ 238,80	€ 238,80
- aanbieden per keer van de 240 liter restafval container	€ 11,50	€ 11,50
- aanbieden per keer van de 140 liter restafval container	€ 6,50	€ 6,50
- aanbieden van een zak restafval (60liter) aan de ondergrondse container	€ 1,90	€ 1,90
- aanbieden grof huishoudelijk en/of gemengd bouw/sloopafval aan de milieustraat per kg	€ 0,15	€ 0,15

RIOOLHEFFING

Onder de naam rioolheffing wordt een directe belasting geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan:

- a. de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater, alsmede de zuivering van huishoudelijk afvalwater; en
- b. de inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede het treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

1. De belasting wordt geheven:

- a. van degene die bij het begin van het belastingjaar het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht van een perceel dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering, dit is het eigenarendeel; en
- b. van de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd, zijnde gebruikersdeel.

Berekening kostendekkendheid van de heffing	Begroot	Realisatie
	2025	2025
Kosten taakveld, incl. rente	750.214	958.038
inkomsten taakveld excl. Heffingen	0	24.000
Netto kosten taakveld	750.214	934.038
Toe te rekenen vanuit diverse producten *)	61.583	38.336
overhead 60% van loonkosten	132.610	108.619
BTW	128.894	167.429
Saldo extra lasten in tariefberekening	323.087	314.385
Totale kosten	1.073.301	1.248.423
Opbrengsten heffingen	1.493.000	1.512.869
Saldo tekort (-=saldo over)	-419.699	-264.446
dekkingspercentage	139,1%	121,2%
Toevoeging aan voorziening	419.699	264.446
kosten verwerken in tarief *)		
33,3% vegen wegen	17.000	20.336
belastingen taakvelden GBLT	44.583	18.000
	61.583	38.336

In onderstaande tabel staan de tarieven 2024 en 2025 vermeld.

Tarieven rioolrecht (per aansluiting)

	2024	2025
Gebruik - Eenpersoonshuishouden	€ 72,50	€ 72,50
Gebruik - Meerspersoonshuishouden	€ 85,40	€ 85,40
Eigendom	€ 165,07	€ 165,07

In 2025 is € 264.446 toegevoegd aan de voorziening egalisatie riolering. Hiermee komt de voorziening op € 6.820.046

LEGES

Via de legesverordening worden diverse rechten geheven van degenen die gebruik maken van diensten beschikbaar gesteld door het gemeentebestuur. Te denken valt hierbij aan het aanvragen van identiteitskaarten en/of reisdocumenten, (bijwerken) akten van burgerlijke stand, aanvragen omgevingswet-vergunningen, wijzigingen in bestemmingsplannen en toetsing aan welstandscriteria; verlening (of weigering) vergunningen volgens de Algemene Politieverordening. Bij het aanvragen van identiteitskaarten, reisdocumenten en nationalisatiepapieren zijn naast de gemeentelijke legesbijdragen ook bedragen verschuldigd voor rijksleges.

LIJKBEZORGINGSRECHTEN

Op basis van de verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten 2025 worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door of vanwege de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. De raad heeft besloten de grafrechten jaarlijks te verhogen met 2,8%. Voor de overige lijkbezorgingsrechten is het tarief tevens verhoogd met de verwachte inflatie van 2,8% voor 2025.

KWIJTSCHELDINGSBELEID

Inwoners van Woudenberg met de laagste inkomens hebben de mogelijkheid te verzoeken om voor kwijtschelding van afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting in aanmerking te komen. Hiernaast kan aan inwoners die meerdere jaren een beroep op kwijtschelding hebben gedaan, automatisch kwijtschelding worden verleend. In 2024 zijn er 223 verzoeken om kwijtschelding behandeld. Hiervan zijn 134 verzoeken (deels) gehonoreerd en 77 verzoeken afgewezen. De gehonoreerde kwijtscheldingen worden in mindering gebracht op de opbrengsten afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting. In de begroting van 2025 was een bedrag opgenomen voor de kwijtscheldingen van € 36.500 en het werkelijke bedrag bedroeg € 44.900.

ONTWIKKELING LOKALE LASTENDRUK (CIJFERS COELO)

In 2025 is de lastendruk voor de burgers conform begroting ten opzichte van 2024 licht gestegen. In vergelijking met andere gemeenten in Nederland is de woonlastendruk 2025 in Woudenberg bovengemiddeld. Gemiddelde woonlasten in Nederland zijn € 1.053 voor een meerpersoonshuishouden.

Onderstaand een overzicht van de gemiddelde woonlasten van een meerpersoonshuishouden in de omliggende gemeenten.

Gemeente	Woonlasten 2022	Woonlasten 2023	Woonlasten 2024	Woonlasten 2025
Bunschoten	€ 776	€ 835	€ 888	€ 954
Soest	€ 845	€ 879	€ 947	€ 942
Baarn	€ 1.120	€ 1.148	€ 1.282	€ 1.246
Leusden	€ 795	€ 811	€ 944	€ 925
Scherpenzeel	€ 914	€ 887	€ 937	€ 987
Nijkerk	€ 679	€ 698	€ 746	€ 781
Renswoude	€ 911	€ 927	€ 927	€ 922
Amersfoort	€ 994	€ 1.049	€ 1.109	€ 1.110
Woudenberg	€ 1.025	€ 999	€ 1.054	€ 1.066
Barneveld	€ 892	€ 915	€ 940	€ 986

B. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen is het vermogen om onverwachte, substantiële kosten op te vangen, zonder dat de uitvoering van de taken en de bedrijfsvoering in gevaar komt. Het geeft de robuustheid van de financiële positie aan. Om vast te kunnen stellen of het weerstandsvermogen voldoende is, inventariseren wij de belangrijkste risico's. De risico's zetten we af tegen de middelen en mogelijkheden om de risico's op te vangen.

Beleidskaders

Het algemene beeld ten aanzien van het weerstandsvermogen is vastgelegd in de beleidsbegroting 2025-2028. Beleidswijzigingen op dit gebied worden indien van toepassing aan u voorgelegd door middel van een raadsvoorstel.

Het beleid van onze gemeente voor het weerstandsvermogen is vastgelegd in de volgende nota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Notitie risicomanagement	2006	N.v.t.
<u>Notitie stille reserves 2020</u>	2020	N.v.t.
<u>Notitieerschikking reserves</u>	2020	N.v.t.

Ontwikkelingen

Oekraïne

De oorlog in Oekraïne heeft direct gevolgen voor onze organisatie. Enerzijds voor het regelen van opvang en de bijbehorende werkzaamheden, kosten en opbrengsten en anderzijds voor de gevolgen van de oplopende prijzen van energie en daarmee oplopende prijsstijgingen van in te kopen diensten en goederen.

Op het gebied van het weerstandsvermogen en risicomanagement zijn er verder geen externe ontwikkelingen te melden.

Risicoprofiel

Hier presenteren wij de belangrijkste risico's. De prioritering van de risico's vindt plaats aan de hand van de volgende schaalindeling van de kans:

Schalen voor de inschatting van de kans dat het risico zich **in volle omvang** voordoet

- Groot (= 60%) : waarschijnlijk, de kans dat de gebeurtenis zich voordoet is groot;
- Gemiddeld (= 40%) : mogelijk, de kans dat de gebeurtenis zich voordoet is gemiddeld;
- Klein (= 20%) : de kans dat de gebeurtenis zich voordoet is klein.

Bij de risico's maken wij onderscheid tussen structurele risico's, deze kunnen zich elk jaar weer opnieuw voordoen, en incidentele risico's. Incidentele risico's doen zich slechts eenmaal voor. Dit geldt bijvoorbeeld voor de grondexploitaties. Doet het risico zich voor moet er eenmalig een verliesvoorziening gevormd worden en is er geen sprake meer van een risico.

Programma risico's

In de volgende tabel presenteren wij de inschatting van de belangrijkste structurele risico's per programma op basis van de werkelijke cijfers 2025:

Programmarisico's	Rekening 2025	Risico %	Omvang risico	Kans	Bedrag risico
Programma 1 - Samenleving					
Leerlingenvervoer	565.000	10%	56.500	60%	33.900
Onderwijshuisvesting	150.000	100%	150.000	60%	90.000
Sociaal domein uitgaven	11.897.000	10%	1.189.700	40%	475.880
Totaal programma 1 - Samenleving	12.612.000		1.396.200		599.780
Programma 2 - Leefomgeving					
Volksgezondheid/groen	P.m.	-	50.000	60%	30.000
Totaal programma 2 - Leefomgeving	P.m.		50.000		30.000
Programma 5 - Bestuur en dienstverlening					
Gemeenschappelijke regelingen	3.000.000	5%	150.000	60%	90.000
Ontwikkelingen HRM	9.000.000	5%	450.000	60%	270.000
Kerntakendiscussie	1.884.000	50%	942.000	20%	188.400
Totaal programma 5 - Bestuur en dienstverlening	13.884.000		1.542.000		548.400
Algemene dekkingsmiddelen					
Algemene uitkering	26.751.800	2,5%	668.795	40%	267.518
Herijking algemene uitkering	487.500	100%	487.500	20%	97.500
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	27.239.300		1.156.295		365.018
Overige kleine risico's		0,6%	200.000	20%	40.000
Totaal	53.735.300		4.194.495		1.583.198

Toelichting risico's:

Programma 1 - Samenleving

- Leerlingenvervoer;

Wij zijn wettelijk verplicht om een adequaat systeem van leerlingenvervoer aan te bieden. De kosten van het vervoer zijn sterk afhankelijk van het aantal leerlingen, het aantal ritten en de bestemming van de ritten. Doordat het een open-einde regeling betreft, moet als risico rekening worden gehouden met een bedrag van € 56.500 (= +/- 10 % van het huidige budget) met een kans hierop van 60%. Het uiteindelijke risicobedrag komt daarmee op € 33.900.

- Onderwijshuisvesting;

In 2020 hebt u het Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting gemeente Woudenberg (IHP) vastgesteld. Bij de vaststelling van het IHP hebt u structureel € 47.000 beschikbaar gesteld voor de uitbreiding van De Olijfboom en De Wartburg. Bij de vaststelling van het IHP hebt u besloten het financieel risico op te nemen dat onze gemeente loopt bij mogelijke beslissing van het Rijk om renovatie die de levensduur van een schoolgebouw verlengt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente te laten vallen. Indien wij verantwoordelijk worden voor renovatie van scholen zullen in de toekomst de structurele lasten voor de gemeente stijgen met € 150.000. De kans hierop ramen we op 60%. Het risicobedrag komt daarmee op € 90.000.

- Sociaal domein;

De taken en verantwoordelijkheden voor de Jeugdzorg en Wmo (de onderdelen dagactiviteiten en begeleiding) liggen voor een groot deel bij gemeenten. Net als bij leerlingenvervoer, betreft dit ook een open-einde regeling. In gelijke zin wordt ook voor het sociaal domein als risico rekening gehouden met 10% van de totale uitgaven, uitgaande van recente cijfers. 10% van het totale budget van € 11.897.000 is € 1.189.000. De kans hierop ramen we op 40%. Het risicobedrag komt daarmee op € 475.880.

Programma 2 - Leefomgeving

- Volksgezondheid/groen

Wij kunnen geconfronteerd worden met ziekten en plagen zoals MKZ, teken en de eikenprocessierups. Voor preventie, toezicht en bestrijding hiervan is een beperkt budget beschikbaar. De kosten voor het bestrijden variëren, afhankelijk van de mate van overlast en de methode van bestrijding. Wij gaan uit van een financieel risico van € 50.000. Vanwege de klimaatverandering is de kans bijgesteld naar 60% met een risicobedrag van € 30.000.

Programma 5 - Bestuur en dienstverlening

- Gemeenschappelijke regelingen

Het deelnemen aan gemeenschappelijke regelingen betekent het gedeeltelijk inleveren van autonomie op bepaalde beleidsterreinen. Besluiten met financiële gevolgen worden genomen door een bovengemeentelijk bestuursorgaan en zijn bindend voor alle deelnemende gemeenten. Wij kunnen besluiten met betrekking tot nieuw beleid niet zelfstandig beïnvloeden, met als gevolg dat de financiële consequenties een voldongen feit zijn. Als risico nemen we 5% op van de totale bijdrage van € 3.000.000 is € 150.000. De kans hierop ramen we op 60%. Het risicobedrag komt daarmee op € 90.000.

- HRM ontwikkeling

Stijgende lonen, voortkomend uit cao-afspraken, inflatiecorrecties of schaarste op de arbeidsmarkt, kunnen leiden tot hogere loonkosten. Daarnaast kunnen secundaire arbeidsvoorwaarden, zoals pensioenpremies of sociale lasten, eveneens stijgen. Actieve monitoring en sturing op personeelskosten zijn daarom essentieel. We ramen een risico van 5% stijging op het salaristotaal van € 9.000.000, wat neerkomt op € 450.000. Met een geschatte kans van 60% komt het gewogen risico uit op € 270.000.

- Uitvoering maatregelen kerntakendiscussie (= nieuw risico)

Bij de vaststelling van de Kadernota 2026-2029 is door de raad een besluit genomen over een definitief pakket aan maatregelen om de financiële situatie van de gemeente op langere termijn te verbeteren. Het gaat om een pakket aan maatregelen van € 1.884.000.

Op basis van ervaring van voorgaande bezuinigingsrondes weten we dat een deel van de maatregelen moeilijk realiseerbaar is. We verwachten dat 50 % van maatregelen (= € 942.000) 100 % gerealiseerd gaat worden. Van de overige 50 % aan maatregelen zal 20 % moeilijk realiseerbaar zijn ($€ 942.000 \times 20\% = € 188.400$). Het risicobedrag bedraagt € 188.400. Dit is een nieuw risico ten opzichte van de jaarrekening 2024.

Algemene dekkingsmiddelen

- Algemene uitkering;

De algemene uitkering vormt een belangrijke risicofactor. De hoogte van de algemene uitkering is afhankelijk van heel veel factoren. Uitgaande van een marge van 2,5% van de geraamde algemene uitkering bedraagt het inkomstenrisico € 668.795. Hiervan nemen we 40% is € 267.518 mee als risicobedrag.

Herijking algemene uitkering;

De herijking van het Gemeentefonds blijft een bron van zorg en onzekerheid. Hoewel er op termijn meer duidelijkheid wordt verwacht over de herverdeling, zal dit naar verwachting nadelig uitpakken voor de gemeente Woudenberg. Op basis van de huidige informatie is Woudenberg tot 2031 een nadeelgemeente, met uiteindelijk een structureel tekort van € 115 per inwoner. Afgelopen februari is door de minister van BZK een brief naar de Tweede Kamer gestuurd waarin is aangegeven dat de ingroei van het herverdeeleffect vanaf 2027 stapsgewijs wordt vervolgd, met een maximum van € 15 per inwoner per jaar. Er is inmiddels al € 37,50 per inwoner als nadeel verwerkt in de algemene uitkering. Wij conformeren ons in het financiële beeld aan deze vervolgstappen. Dit is ook in overeenstemming met de lijn van de provinciale toezichthouder. In onze begroting is vanaf 2027 een nadeel verwerkt oplopend naar € 45 per inwoner in 2029. Met deze aanvulling is € 82,50 per inwoner in 2029 als nadeel verwerkt in de begroting 2026-2029. De omvang van het risico dat dan nog overblijft is € 32,50 nadeel per inwoner ($€ 115 \text{ minus } € 82,50$). Uitgaande van 15.000 inwoners is de omvang van het risico € 487.500. Met een kans van 20 % bedraagt het risicobedrag € 97.500. Bij de begroting 2025 was het risicobedrag nog berekend op € 688.200. Het risico is nu veel lager aangezien in deze begroting € 45 per inwoner in de financiële cijfers is verwerkt.

Overige kleinere risico's

Het gaat hierbij om diverse risico's met een beperkte financiële impact (bedragen < € 25.000). Voorbeelden hiervan zijn risico's in verband met garantstellingen, juridische procedures, rente en vandalisme.

Daarnaast is er een incidenteel risico, de voorziening wethouderspensionen :

Programmarisico's - incidenteel	Rekening 2025	Risico %	Omvang risico	Kans	Bedrag risico
Voorziening Wethouderspensionen	1.600.000	10%	160.000	60%	96.000

Risico's grondexploitatie

De incidentele risico's voortvloeiend uit de grondexploitaties bedragen per 31 december 2025:

Grondexploitatie risico's	Risico eind 2025	Nog te realiseren winst	Voorziening	Omvang risico	Kans	Concreet risico
---------------------------	------------------	-------------------------	-------------	---------------	------	-----------------

<i>Bouwgronden in exploitatie</i>						
Hoevelaar fase 1 (10 ^e herziening) (afgesloten)	0	0	0	0	40,00%	0
Hoevelaar fase 2 (3e herziening)	370.483	1.172.279	0	0	40,00%	0
<i>Bouwgronden niet in exploitatie</i>						
Overige gronden Laagerfseweg	1.600.000		0	1.600.000	20,00%	320.000
Overige gronden Parklaan 6-10	1.262.000		0	1.262.000	20,00%	252.400
Overige gronden Dorpsstraat 20-22	700.000		0	700.000	60,00%	420.000
Totaal	3.932.483	1.172.279	0	3.562.000		992.400

Toelichting risico's grondexploitaties:

1. Het risico kan worden opgevangen binnen de grondexploitatie.

In totaliteit zijn de risico's

Programmarisico's (structureel)	€ 1.583.198
Programmarisico's (incidenteel)	€ 96.000
Risico's grondexploitaties	€ 992.400
Totaal	€ € 2.671.598

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover wij beschikken om niet-geraamde kosten die onverwachts en substantieel zijn (bijvoorbeeld in geval van een calamiteit) te dekken. De weerstandscapaciteit delen we, net als de risico's, op in structureel en incidenteel. De structurele weerstandscapaciteit tellen wij vier maal mee voor de berekening van de weerstandratio. De incidentele eenmaal.

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit is opgebouwd uit de:

1. Onbenutte belastingcapaciteit;
2. Vrije begrotingsruimte

Toelichting:

1. Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit bestaat uit de mogelijkheden die wij als gemeente nog hebben om binnen de wettelijke grenzen onze belastingopbrengsten te verhogen. De totale onbenutte belastingcapaciteit bedraagt:

Belasting c.q. recht	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
a. Onroerende zaakbelastingen	1.855.560	1.744.000	1.691.545
b. Rioolheffing		N.v.t.	N.v.t.
c. Leges		P.m.	P.m.
Totaal onbenutte belastingcapaciteit	1.855.560	1.513.000	1.691.545

Ad a. Onroerende zaakbelastingen

Voor de OZB kan de zogenaamde artikel 12-norm gehanteerd worden. Op basis van COELO Atlas 2025 is deze norm 0,1595% voor het jaar 2025.

(PEW x WW + PGNW x WNWG + PENW x WNWE) / (WW+WNWG+WNWE) waarbij:	
PEW = OZB-percentage eigenaar woning;	0,0930
PGNW = OZB-percentage gebruiker niet-woning;	0,1699
PENW = OZB-percentage eigenaar niet-woning;	0,2118
WW = waarde woningen;	2.809.796.000
WNWG = waarde niet-woningen gebruikers;	226.914.000
WNWE = waarde niet-woningen eigenaren.	293.251.000
Totaal WOZ-waarde	3.329.961.000
PEWxWW	261.331.000
PGNWxWNWG	38.552.700
PENWxWNWE	62.110.600
Totaal percentage x WOZ-waarde	345.348.000
Gewogen gemiddeld OZB-tarief	0,1087
Normtarief 2023 artikel 12	0,1595
Onbenutte belastingcapaciteit	0,0428%

$$x \ 3.329.961.000 = 1.691.545$$

Ad b. Brede rioolheffing

Bij de rioolheffing is het uitgangspunt volledige kostendekking. Er is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit. Eventuele resultaten worden verrekend met de voorziening vervanging riolerings.

Ad. c. Leges

Bij de heffing van leges is het uitgangspunt volledige kostendekking. Van belang hierbij is of het totale bedrag aan legesinkomsten de aan de specifieke dienstverlening toegerekende lasten al dan niet volledig dekken. Wij kunnen deze kosten niet volledig per product in beeld brengen, hiervoor is een verfijning van de kostentoerekening noodzakelijk. Gelet op de grote administratieve last die dit met zich meebrengt kiezen wij hier vooralsnog niet voor. De onbenutte capaciteit ramen wij daarom vooralsnog pro memorie.

2. Vrije begrotingsruimte

Op basis van onze financiële positie nemen wij hier geen bedrag voor op.

Incidentele weerstandscapaciteit

Onderdelen van de incidentele weerstandscapaciteit zijn:

- Algemene reserve - vrij aanwendbare deel;
- Bestemmingsreserves – bestemming nog te wijzigen;
- Stille reserves;
- Post onvoorziene uitgaven;
- Incidentele beleidsruimte.

De incidentele weerstandscapaciteit ziet er als volgt uit:

Onderdeel	Begroting 2025	Rekening 2025
1. Onbenutte belastingcapaciteit	1.531.000	1.691.545
2. Vrije begrotingsruimte	0	0
3. Algemene reserve - vrij aanwendbaar deel	10.342.779	10.284.884
4. Algemene reserve grondbedrijf - deel risicodekking	2.470.203	3.376.923
5. Bestemmingsreserves - bestemming nog te wijzigen	0	0
6. Stille reserves	0	0
7. Onvoorziene uitgaven	0	0
8. Incidentele beleidsruimte	0	0
Totaal	14.343.982	15.353.352

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen zet de beschikbare weerstandscapaciteit af tegen de benodigde weerstandscapaciteit oftewel de totale af te dekken risico's. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in de weerstandsratio. Een weerstandsratio van 1 of groter geeft aan dat de beschikbare weerstandscapaciteit toereikend.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{15.353.352}{2.671.598} = 5,75$$

Op basis van de berekeningen is onze weerstandsratio 5,75. Ons weerstandsvermogen is dus voldoende. Dit betekent dat de beschikbare weerstandscapaciteit toereikend is om de gekwantificeerde risico's per 31 december 2025 af te dekken.

Verplichte uniforme kengetallen (stelselwijziging BBV)

In de [artikel 9 en 26 van het Besluit Begroting en Verantwoording](#) is bepaald dat wij in deze paragraaf enkele verplichte kengetallen op dienen te nemen. Dit past in het streven naar meer transparantie. Hiermee kunt u gemakkelijker inzicht krijgen in de financiële positie en baten en de lasten van de gemeente. De kengetallen vormen een verbinding tussen de verschillende aspecten die u in uw beoordeling van de financiële positie kunt betrekken. Zij leveren daarmee ook een bijdrage aan uw kaderstellende en controlerende rol.

De kengetallen van onze gemeente zien er als volgt uit:

Kengetal	Rekening 2025	Begroting 2025	Rekening 2024	Rekening 2023	Rekening 2022
Netto schuldquote	-12,99%	-3,38%	-19,31%	-22,83%	-1,34%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-11,26%	-3,38%	-19,31%	-22,83%	-1,34%
Solvabiliteitsratio	61,74%	52,35%	56,63%	47,08%	37,74%
Grondexploitatie	1,33%	-0,07%	-4,81%	-2,20%	-3,66%
Structurele exploitatieruimte	3,19%	-0,65%	2,02%	4,13%	3,70%
Belastingcapaciteit	106,44%	98,92%	106,04%	98,41%	113,26%

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe hoger het percentage, des te meer externe financiering de gemeente heeft aangetrokken om de activiteiten te financieren.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Door aan andere partijen een lening te verstrekken is er sprake doorlenen. De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen geeft inzicht in hoeverre hiervan sprake is. In onze gemeente speelt dit niet.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio zet het eigen vermogen af tegen het totaal vermogen. Dit geeft inzicht in de mate waarin wij in staat is om op de lange termijn aan onze financiële verplichtingen te voldoen. Hoe lager de solvabiliteit, des te minder eigen vermogen wij hebben om eventuele tegenvallers op te vangen of om te investeren. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

Structurele exploitatieruimte

Deze indicator geeft aan of de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Het gaat hierbij om het onderscheid tussen structurele en incidentele inkomsten en uitgaven. De structurele exploitatieruimte laat zien in hoeverre we structureel middelen beschikbaar hebben voor (noodzakelijke) beleidsinitiatieven.

Grondexploitatie

Het kengetal Grondexploitatie geeft aan hoe groot onze grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De grondexploitatie kan een forse impact hebben op onze financiële positie. Als we een lening hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstig) woningbouwproject hebben wij een schuld. Het is belangrijk om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd.

Belastingcapaciteit

Dit kengetal geeft inzicht in de hoogte van de woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Een percentage groter dan 100 betekent dat de woonlasten in onze gemeente hoger zijn dan gemiddeld in Nederland. Wanneer het kengetal lager is dan 100%, zijn de woonlasten in onze gemeente lager dan gemiddeld in andere gemeenten.

C. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is, op grond van de artikel 26 (en 9 en 12) van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), een verplicht onderdeel van de jaarstukken. De kapitaalgoederen welke deze paragraaf minimaal moet bevatten zijn gebouwen, groen, wegen, riolering en water.

Aangezien de kosten van deze kapitaalgoederen binnen diverse programma's verantwoord worden, is deze paragraaf vooral bedoeld om de meerjarige kosten van kapitaalgoederen op een transparante wijze in beeld te brengen, zodat eventuele financiële risico's zichtbaar worden. Daarbij kunt u als raad keuzes maken op basis van bijvoorbeeld onderhoudsplannen waarin de onderhoudsniveaus en daarbij behorende kosten worden vastgesteld.

Naast deze verplichting vinden wij het belangrijk om u goed te informeren over de kapitaalgoederen. Kapitaalgoederen vragen vaak hoge investeringen en met het beheer en onderhoud van bijvoorbeeld onze wegen, de openbare verlichting, het openbaar groen, onze gemeentelijke gebouwen, de riolering en het water is inzet van onze middelen (personeel en financiën) gemoeid. De kapitaalgoederen zijn daarnaast van groot belang voor het zo optimaal mogelijk functioneren van onze gemeente. Onder meer op het gebied van de leefbaarheid, veiligheid, recreatie, verkeer en vervoer. Onderhoud en beheer is bovendien noodzakelijk om kapitaalvernietiging te voorkomen.

Doelstelling van deze paragraaf is u te informeren over de hoofdlijnen van het beleid rondom de kapitaalgoederen en de in 2025 behaalde resultaten.

Beleid

Het beleid van onze gemeente is opgenomen in verschillende beleidsnota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Hondenbeleidsplan	2004	
Gladheidsbestrijdingsplan	2011	
Parkeerbeleidsplan	2006	
Beleidsvisie gemeentelijke begraafplaats Woudenberg	2013	
Landschapsontwikkelingsplan, inclusief bijstelling	2005	
<u>Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)</u>	2014	
Meerjarenonderhoudsplanung gemeentelijke gebouwen	2025	2025-2034
Nota maatschappelijk vastgoed beleid	2015	
Gebruikersovereenkomst met Stichting Beheer Sportpark De Grift	2022	
Speelruimtebeleidsplan (Actieplan spelen 'Samenspel')	2016	
Bomenverordening	2023	
Visuele inspecties en onderhoudsplanung civiele kunstwerken	2022	2023-2027
Wegbeheerplan	2023	2023-2027
Waterplan en Basis Waterketen Plan BWKP	2024	2025-2029
Groenbeleidsplan	2020	
Integraal Huisvestingsplan Onderwijsgebouwen	2020	2020-2035
Grondwaterbeleidsplan	2024	2023-2028

Onderhoud

Om de kwaliteit van de kapitaalgoederen te kunnen garanderen is onderhoud noodzakelijk. Het onderhoud is gesplitst in regulier en groot onderhoud. Regulier onderhoud is onderhoud aan kapitaalgoederen op periodieke basis. Periodiek betekent voor bouwkundige zaken één maal per jaar of minder vaak. Voor installatietechniek en groen betekent dit bijvoorbeeld één maal per week, maand of meerdere malen (een paar keer) per jaar. Het gaat dan om de instandhouding van de huidige situatie. Groot onderhoud gaat meer over verbetering en levensduurverlenging. In dat geval beperken de activiteiten zich niet tot instandhoudingswerkzaamheden, maar hebben dan eveneens betrekking op het terugbrengen van onderhoudskosten en verlenging van de levensduur van het object. Het gaat dan bijvoorbeeld om het na vele jaren cyclisch vervangen van kozijnen, vernieuwing sanitaire voorzieningen, elektrische bedrading, dakbedekking en dergelijke.

Financiën

Voor de dekking van de kosten van groot onderhoud hebben wij een aantal reserves gevormd. Afhankelijk van de geplande groot onderhoudswerkzaamheden wordt jaarlijks een bedrag vanuit de reserve gebruikt om de kosten van het groot onderhoud te dekken. Daarnaast komen de kosten van klein onderhoud ten laste van de reguliere exploitatie.

Op het gebied van riolering hebben wij een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt gevoed door de ontvangen rioolheffingen. Voor het sportpark hebben wij een voorziening Renovatie sportpark de Grift gevormd.

Totaaloverzicht financiële ontwikkelingen binnen de exploitatie:

Exploitatie - Onderdeel	Begroting Primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil	Verschil %
Civiele kunstwerken	17.613	25.613	25.588	-25	-0,10%
Gebouwen	736.035	1.126.774	1.151.315	24.541	2,18%
Openbaar groen	1.230.591	1.237.871	1.216.412	-21.459	-1,73%
Openbare verlichting	232.975	232.975	220.582	-12.393	-5,32%
Riolering en water	1.181.851	1.179.943	1.188.567	8.624	0,73%
Speelvoorzieningen	132.597	245.076	222.167	-22.909	-9,35%
Sportparken	244.822	496.949	491.264	-5.685	-1,14%
Wegen	819.136	883.452	783.237	-100.215	-11,34%
Totaal exploitatie onderhoud kapitaalgoederen	4.595.620	5.428.653	5.299.131	-129.522	-2,39%

De ontwikkelingen binnen de reserves en voorzieningen er als volgt uit:

Reserves en voorzieningen	Beginsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
<i>Reserves</i>				
Civiele kunstwerken	245.642	32.000	9.177	268.465
Gebouwen	596.721	1.050.000	295.196	1.351.525
Afschrijvingslasten cultuurhuis	113.375	0	113.375	0
Huisvesting basisonderwijs	677.790	275.355	345.585	607.560
Onderhoud basisonderwijs	0	0	0	0
IBOR	161.359	47.000	0	208.359
Speelvoorzieningen	152.248	0	130.897	21.351
Wegen	701.368	320.129	0	1.021.497
Renovatie sportpark De Grift	241.565	56.473	57.809	240.229
Totaal reserves	2.890.068	1.780.957	952.039	3.718.986
<i>Voorzieningen</i>				
Egalisatie riolering	6.555.600	264.446	0	6.820.046
Totaal voorzieningen	6.555.600	264.446	0	6.820.046
Totaal	9.445.668	2.045.403	952.039	10.539.032

Bij de verschillende onderdelen gaan wij nader in op de financiële ontwikkelingen binnen de reserves en voorzieningen. De reserve IBOR, voor investeringen en egalisatie van budgetten voor het beheer van de openbare ruimte, is niet toe te wijzen aan één specifiek onderdeel van kapitaalgoederen.

Civiele kunstwerken

Beleid

Ons gemeentelijk beleid is vastgelegd in de nota Inspectie en onderhoudsplanning 2023-2027 civiele kunstwerken uit 2022. Het plan geldt voor de periode van vijf jaar (2023-2027).

Financiële ontwikkelingen

Voor de onderbouwing van de gemeentelijke begroting hebben wij in 2022 een nieuw inspectieplan opgesteld van de civiele kunstwerken voor de periode van vijf jaar (2023-2027). Op basis hiervan hebben wij een doorrekening gemaakt van het regulier onderhoud, groot onderhoud, de inspectie om de vijf jaar en de vervangingsinvesteringen voor de periode 2023-2033. Hieruit blijkt dat alle verwachte kosten voor de periode 2023-2033 bekostigd kunnen worden uit het reguliere budget van jaarlijks € 16.000, de jaarlijkse toevoeging aan de reserve kunstwerken van € 32.000 en de huidige stand van de reserve Kunstwerken.

Jaarlijks fluctueren de onderhoudskosten van de civiele kunstwerken. In de jaren dat het onderhoud het onderhoudsbudget overschrijdt, vullen wij het budget aan door te beschikken over de reserve Kunstwerken. In de jaren dat het onderhoud minder is voegen wij het restantbudget toe aan de reserve.

Hieronder vindt u een overzicht van de budgetten betreffende de civiele kunstwerken binnen de exploitatie, de investeringen en de reserve Kunstwerken.

Exploitatie - Onderdeel	Begroting Primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil	Verschil %
Lasten					
Diverse kosten onderhoud	16.440	24.440	24.411	-29	-0,12%
Kapitaallasten	1.173	1.173	1.177	4	0,30%
Totaal lasten	17.613	25.613	25.588	-25	-0,10%

Het beeld voor de reserve Kunstwerken ziet er als volgt uit:

Reserve	Beginsaldo 1 jan 2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo 31 dec 2025
Kunstwerken	245.642	32.000	9.177	268.465

Gebouwen

Beleid

Beleidsnota's

Ons beleid betreffende de gemeentelijke gebouwen hebt u vastgesteld in de volgende nota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Meerjarenonderhoudsplanning gemeentelijke gebouwen	2015	2015-2039
Nota maatschappelijk vastgoed beleid	2015	
<u>Integraal Huisvestingsplan Onderwijsgebouwen</u>	2020	2020-2035

Hoofdlijnen

In 2015 hebt u een geactualiseerde meerjarenonderhoudsplanning vastgesteld voor onze gemeentelijke gebouwen. Deze planning geeft inzicht in de te verwachten kosten voor groot onderhoud voor de komende 25 jaar. Het gaat daarbij om de gemeentelijke gebouwen: gemeentehuis, cultuurhuis, gemeentewerf, uitvaartcentrum en brandweerkazerne.

Voor De Schans, gedeeltelijk ons eigendom, wordt via de Vereniging van Eigenaren De Schans gereserveerd voor groot onderhoud aan het gebouw. Dit loopt niet via de reserve onderhoud gebouwen van onze gemeente.

Het onderwijs heeft een aparte status binnen het geheel, de juridisch eigendom berust bij de schoolverenigingen, de economisch eigendom berust bij onze gemeente. Wij zijn verantwoordelijk voor het bekostigen van nieuwbouw, tijdelijke en permanente uitbreiding en eerste inrichting onderwijsleerpakketten en meubilair. De daarbij behorende middelen zijn via het Gemeentefonds eveneens naar de gemeente gedecentraliseerd. De wettelijke grondslag van de taken van de gemeente ten aanzien van onderwijshuisvesting liggen vast in de Wet op het primair onderwijs.

In 2019 hebben wij in samenwerking met de schoolbesturen een Integraal Huisvestingsplan (IHP) opgesteld. Met dit plan hopen wij beter in te kunnen spelen op toekomstige maatschappelijk en onderwijskundige ontwikkelingen. Wij streven naar een beter inzicht in de (toekomstige) behoeften en mogelijkheden op het gebied van de onderwijshuisvesting in relatie tot andere beleidsterreinen en vastgoed. Dit moet leiden tot een betere beheersbaarheid van de investeringen op onderwijshuisvesting.

Duurzaamheid

Bij het raadsbesluit 'Aanvraag investeringskrediet verduurzaming en modernisering gemeentehuis' hebt u middels een motie ons college verzocht scenario's te schetsen voor het verdergaand verduurzamen van het gemeentehuis naar label B en label A. Door alle ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid en de wens om inzicht te krijgen in het energieneutraal maken van de gemeentelijke gebouwen hebben wij een onderzoek uit laten voeren naar de noodzakelijke duurzaamheidsinvesteringen om de volgende gemeentelijke gebouwen energieneutraal te maken of te verbeteren naar label A:

- Brandweerkazerne
- Cultuurhuis
- Gemeentehuis
- Gemeentewerf
- Uitvaartcentrum

Onderhoud

Het onderhoud verrichten wij volgens de vastgestelde Meerjarenonderhoudsplanung. De belangrijkste onderhoudswerkzaamheden in 2025 betroffen:

- De restauratie/renovatie van het Gemeentehuis
- Airco's Patchruimte
- Rookgasafvoer CV Aula
- Rookgasafvoer en Scope keuring CV Gemeentehuis
- Lucht behandeling Brandweerkazerne
- Lockers Gemeentewerf
- NEN-keuring Werf
- Onderhoud cv-installatie Gemeentehuis
- Legionella bestrijding Brandweerkazerne

De scholen zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor het (groot) onderhoud, terwijl de kosten van vernieuwing/renovatie van schoolgebouwen bij de gemeente liggen.

Financiële ontwikkelingen

De meerjarenonderhoudsplanung geeft aan dat over de periode 2015-2039 in totaal € 1.693.000 nodig is om het groot onderhoud te bekostigen. Het groot onderhoud wordt bekostigd uit de reserve Onderhoud gebouwen. Jaarlijks worden ten laste van de begroting toevoegingen gedaan naar de reserve. De kosten van onderhoud van gemeentelijke gebouwen komen ten laste van de exploitatie, waarna dekking plaatsvindt uit de reserve.

De kosten van de bouw van de brandweerkazerne, en de aankoop en verbouwing van het Cultuurhuis zijn geactiveerd en worden over meerdere jaren afgeschreven. De afschrijvingskosten van het Cultuurhuis worden gedekt uit een reserve.

Kosten van nieuw-, aan- en bijbouw van het onderwijs worden geactiveerd, dekking van de kapitaallasten vindt plaats uit de reserve Huisvesting onderwijs.

Het financieel overzicht van de exploitatie ziet er als volgt uit:

Exploitatie - Onderdeel	Begroting Primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil	Verschil %
<i>Baten</i>					
Huren en vergoeding gebruik	315.896	315.896	342.932	27.036	nvt
Overige opbrengsten	63.133	63.133	118.186	55.053	87,20%
<i>Totaal baten</i>	379.029	379.029	461.118	82.089	21,66%
<i>Lasten</i>					
Verwervingen	0	0	82.500	-82.500	nvt
Belastingen, heffingen en verzekeringen	23.851	33.851	45.668	-11.817	-34,91%
Energiekosten en waterverbruik	260.961	175.161	215.457	-40.296	-23,00%
Huur en servicekosten	68.857	68.857	56.622	12.235	17,77%
Kapitaallasten	372.832	372.832	337.605	35.227	9,45%
Lonen en salarissen	244.000	246.000	248.511	-2.511	-1,02%
Onderhoud	123.283	202.783	285.932	-83.149	-41,00%
Overige kosten	13.248	49.248	31.334	17.914	36,38%
<i>Totaal lasten</i>	1.107.032	1.148.732	1.221.129	-72.397	-6,30%
Totaal saldo	1.486.061	1.527.761	1.682.247	9.693	0,63%

Toelichting belangrijkste verschillen:

- Totaal baten;
Het verschil ontstaat hier met name door pachtvergoedingen overige gronden die niet begroot zijn.
- Totaal lasten;
Het verschil ontstaat vooral door diverse kleine verschillen op onderhoud en belastingen.

De ontwikkelingen binnen de lopende investeringen zien er als volgt uit:

Investering	Totaal krediet	Totaal uitgaven tm 2024	Kosten 2025	inkomsten 2025	Totaal uitgaven tm 2025	Restant krediet
Uitbreiding basisschool De Wartburg	1.474.553	633.893	832.260	0	434.757	8.400
Uitbreiding basisschool De Olijfboom	2.747.140	295.258	1.639.983	0	295.258	811.899
Aanpassing buitenruimte rondom De Olijfboom	385.000	33.531	385.307	0	33.532	-33.838
Totaal investeringen	4.606.693	962.682	2.857.550	0	3.820.232	3.811.711

Het beeld voor de reserves ziet er als volgt uit:

Reserve	Beginsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
Gebouwen	596.721	1.050.000	295.196	1.351.525
Afschrijvingslasten cultuurhuis	113.375	0	113.375	0
Huisvesting basisonderwijs	677.790	275.355	345.585	607.560
Totaal saldo reserves gebouwen	1.387.886	1.325.355	755.156	1.959.085

Openbaar groen

Beleid

De beleidsuitgangspunten betreffende het openbaar groen hebt u vastgesteld in de volgende nota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Hondenbeleidsplan	2004	
Beleidsvisie gemeentelijke begraafplaats Woudenberg	2007	
Landschapsonwikkelingsplan, inclusief bijstelling	2005	
<u>Bomenverordening</u>	2023	
Groenbeleidsplan	2020	

In 2020 hebt u het Groenbeleidsplan vastgesteld. De belangrijkste uitgangspunten hierin zijn:

- Behouden van een gezonde, veilige en aantrekkelijke leefomgeving;
- Beschermen en ontwikkelen van landschappelijke kwaliteiten;
- Behouden en waar mogelijk versterken van de soortenrijkdom aan planten en dieren (biodiversiteit);
- Innoveren in groenonderhoud met aandacht voor mens en milieu.

In het plan is er speciale aandacht voor klimaatadaptatie, natuur en biodiversiteit, innoveren en verduurzamen en burgerparticipatie. Voor deze speerpunten zijn ambitieniveaus geformuleerd. Deze zijn vertaald in concrete ambities, acties en projecten.

Het groenbeheer delen we in naar de functies van groen: kijkgroen, groenaankleding, recreatiegroen, natuurgroen. Bij elke functie hoort nog steeds een kwaliteitsniveau van CROW, maar we kunnen nu beter en makkelijker aan de inwoners uitleggen waarom een specifiek stuk groen een bepaald onderhoudsniveau heeft. Bij de uitvoering van het groenbeleidsplan werken we samen met inwoners, organisaties en ondernemers. We doen dit door open te staan voor groene initiatieven uit de samenleving en deze waar mogelijk te ondersteunen. We werken op buurtniveau aan natuurlijk groen en we koppelen de waarde van groen aan thema's als gezondheid, klimaat, duurzaamheid én biodiversiteit. Voorbeelden hiervan zijn participatie in de projecten Heuvelrugtuinen, Groen aan de Buurt en ook het jaarlijks creëren van bijenlinten.

Onderhoud

Het onderhoud van het openbaar groen voeren wij uit in samenwerking met Amfors. Er zijn een drietal wijkteams gevormd, welke verantwoordelijk zijn voor het onderhoud in 'hun' wijken. Dit betreft integraal onderhoud van de openbare ruimte. Deze werkzaamheden bestaan voornamelijk uit groen- en bermenonderhoud, kleine straatwerkreparaties en kleinschalig onderhoud aan speelvoorzieningen, straatmeubilair en verkeersborden. . Voor het machinaal onderhoud (gazons en wegverhardingen, verwerken veegvuil) stellen wij jaarlijks een bestek op, wat door Eemfors uitgevoerd wordt. Voor onderhoud aan bomen hoger dan 6 meter stellen wij driejaarlijks een bestek op dat met maximaal twee keer één jaar kan worden verlengd. In 2024 wordt dit bestek uitgevoerd door Van Ginkel Veenendaal. De bestekken monitoren wij regelmatig ter controle op de gewenste beeldkwaliteit. Door klimaatverandering (warmer en natter) is frequenter onderhoud nodig om de gewenste kwaliteit te waarborgen.

Financiële ontwikkelingen

De kosten van het groenonderhoud vertonen al een aantal jaren een stijgende lijn, wat met name het gevolg is van meer onderhoud door de klimaatverandering.

De ontwikkelingen binnen de exploitatie zien er als volgt uit:

Exploitatie - Onderdeel	Begroting Primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil	Verschil %
Baten					
Overige opbrengsten	1.270	1.270	0	-1.270	-100,00%
Totaal baten	1.270	1.270	0	-1.270	-100,00%
Lasten					
Brandstoffen	13.000	13.000	12.526	474	3,64%
IBOR-uitgaven	118.000	118.000	110.112	7.888	6,68%
Inhuur personeel	278.000	278.000	314.029	-36.029	-12,96%
Kapitaallasten	6.906	6.906	6.906	0	0,00%
Klein onderhoud	20.000	20.000	33.291	-13.291	-66,45%
Lonen en salarissen	600.950	585.230	506.755	78.475	13,41%
Uitvoering beleid	58.500	58.500	58.237	263	0,45%
Uitvoeringskosten	116.505	119.505	112.524	6.981	5,84%
Overige kosten	20.000	40.000	62.031	-22.031	-55,08%
Totaal lasten	1.231.861	1.239.141	1.216.412	22.729	1,83%
Saldo openbaar groen	-1.230.591	-1.237.871	-1.216.412	21.459	1,73%

Openbare verlichting

Financiële ontwikkelingen

De financiën laten in 2025 het volgende beeld te zien:

Exploitatie - Onderdeel	Begroting Primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil	Verschil %
Lasten					
Diverse kosten onderhoud	62.900	62.900	62.834	66	0,11%
Energiekosten	89.200	89.200	78.572	10.628	11,92%
Kapitaallasten	80.875	80.875	79.177	1.698	2,10%
Saldo openbare verlichting	232.975	232.975	220.582	12.393	5,32%

Riolering en water

Beleid

Ons beleid hebt u vastgesteld in de volgende nota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
<u>Waterplan</u> en <u>Basis Waterketen Plan BWKP</u>	2019	2020-2030
Grondwater beheer- en beleidsplan	2024	2023-2028
Waterplan Woudenberg en Scherpenzeel 2025-2029	2024	2025-2029

In 2024 hebt u het nieuwe Waterplan voor de periode 2025-2029 vastgesteld, dit is een gezamenlijk plan met de gemeente Scherpenzeel. In dit nieuwe Waterplan zijn de visie en de ambities voor de komende jaren op het gebied van water en riolering bepaald. Met name de klimaatontwikkelingen, het klimaatbestendig inrichten van de openbare ruimte krijgen hierin extra aandacht. Daarnaast is duurzaamheid een belangrijk onderwerp. Het plan hebben wij

opgesteld in samenwerking met het Waterschap Vallei en Eem. Door diverse factoren zal de rioolheffing in komende jaren stijgen. In de periode van 2025 t/m 2039 is een jaarlijkse stijging van € 2,= vastgesteld.

Onze ambities in het waterplan zijn:

- we gebruiken gebiedskenmerken in al onze beslissingen;
- we worden klimaatbestendig;
- we zetten onze (afval) waterketen en watersysteem in om Woudenberg duurzaam te maken;
- we werken samen, integraal en gebiedsgericht;
- we hebben een goed functionerende (afval)waterketen en watersysteem.

Het is ons uitgangspunt groot onderhoud uit te voeren door middel van relining. Dit geeft minder overlast voor de bewoners en is minder kostbaar dan een volledige riool-vervanging. In gevallen dat dit niet mogelijk is óf waar wij gescheiden rioolafvoer aan gaan leggen, vervangen wij het volledige riool.

Financiële ontwikkelingen

Uit het waterplan 2025-2029 blijkt dat voor de periode 2025-2084 € 85,5 miljoen nodig is voor vervanging van vrijvervalriolen, drukriolering, gemalen, klimaatmaatregelen en grondwatermaatregelen. Deze kosten zijn gebaseerd op het vervangen van gemengde riolen door gescheiden riolen, het Basiswaterketenplan (BWKP) en het grondwaterbeheer en beleidsplan (GWBBP). Daarnaast dienen wij voor deze periode rekening houden met kosten voor verbetering, onderzoek, beheer, onderhoud en herstelmaatregelen. Hiervoor is een bedrag van € 52,2 miljoen geraamd. Voor gedane investeringen uit het verleden is nog een bedrag van € 2,5 miljoen benodigd ter dekking van de kapitaalslasten. Totaal hebben wij voor de periode van 2025-2084 € 140,2 miljoen gereserveerd. Dit komt neer op ruim € 2,34 miljoen per jaar (exclusief btw).

De ontwikkelingen binnen de exploitatie zien er als volgt uit:

Exploitatie - Onderdeel	Begroting Primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil	Verschil %
Baten					
Overige opbrengsten	0	0	24.000	24.000	100,00%
Totaal baten	0	0	24.000	24.000	100,00%
Lasten					
Energiekosten	40.000	40.000	71.054	-31.054	-77,64%
Kapitaallasten	142.997	142.997	142.766	231	0,16%
Lonen en salarissen	182.925	181.017	181.032	-15	-0,01%
Onderhoud en reparaties	250.000	250.000	341.971	-91.971	-36,79%
Toevoegingen voorziening	436.229	436.229	264.446	171.783	39,38%
Water- en wegenbouwkundige werken	125.000	125.000	210.258	-85.258	-68,21%
Overige kosten	4.700	4.700	1.041	3.659	77,85%
Totaal lasten	1.181.851	1.179.943	1.212.567	-32.624	-2,76%
Saldo riolering en water	-1.181.851	-1.179.943	-1.188.567	-8.624	-0,73%

In 2025 zijn voor de volgende investeringen kosten gemaakt:

Investering	Kosten 2025	inkomsten 2025	Totaal uitgaven tm 2025
AWP – Vervanging Laanzicht oost - van Goghlaan	5.930	0	874.940
AWP – Vervanging Laanzicht oost - W.de Zwijgerlaan	11.707	0	421.283
AWP – Vervanging Laanzicht oost - fase 6	46.395	0	604.220
AWP – Vervanging Laanzicht oost - fase 7	372.766	0	386.121
AWP Drukriolering (mech./elektr) 2020-2024	60.236	0	334.994
Totaal investeringen	497.033	0	2.621.558

De ontwikkelingen binnen de voorziening Egalisatie riolering zien er als volgt uit:

Voorziening	Beginsaldo 1 jan 2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo 31 dec 2025
Egalisatie riolering	6.555.600	264.446	0	6.820.046

Speelvoorzieningen

Beleid

Ons beleid hebt u vastgesteld in de volgende nota:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
<u>Speelruimtebeleidsplan (Actieplan spelen 'Samenspel')</u>	2016	

In het door u vastgestelde speelruimtebeleidsplan 'Samenspel' is de omvorming van de inrichting van speelvoorzieningen op wijkniveau vastgelegd. Het grootste deel van de speelvoorzieningen is afgeschreven. Het realiseren van aantrekkelijke en uitdagende speel-, sport- en ontmoetingsplaatsen op basis van de behoeften van de verschillende doelgroepen, leidt tot het centraliseren van speeltoestellen met weliswaar minder, maar wel aantrekkelijkere speellocaties. Door verplaatsing en vermindering van het aantal speelvoorzieningen wordt zowel dit doel als toekomstige kostenbesparing bereikt.

Financiële ontwikkelingen

Het financieel overzicht betreffende de speelvoorzieningen ziet er als volgt uit:

Exploitatie - Onderdeel	Begroting Primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil	Verschil %
<i>Lasten</i>					
Lonen en salarissen	56.400	57.545	57.097	448	0,78%
Diverse kosten onderhoud	20.000	20.000	17.066	2.934	14,67%
Overige kosten	0	0	2.219	-2.219	0,00%
Kapitaallasten	56.197	167.531	145.785	21.746	0,00%
Totaal lasten	132.597	245.076	222.167	22.909	15%

Investering	Totaal krediet	Uitgaven tot 2024	Kosten 2025	inkomsten 2025	Totaal uitgaven tm 2025	Restant krediet
Aanschaf en omvorming speelvoorzieningen	559.400	489.460	67		489.527	69.873
Totaal investeringen	559.400	489.460	67		489.527	69.873

De reserve speelvoorzieningen dient enkel ter dekking van de afschrijvingslast van de omvorming van de speelplekken.

In 2025 heeft de reserve zich als volgt ontwikkeld:

Reserve	Beginsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
Speelvoorzieningen	152.248	0	130.897	21.351

Er is in 2025 voor gekozen om het restant van de boekwaarde van de omvormingen via een extra afschrijving in 1x te dekken uit de reserve. Alle omvormingen uit het actieplan spelen zijn gedaan. Door deze extra afschrijving is de reserve teruggelopen naar € 21.351. Doel van de reserve is dan ook niet langer de kosten van de omvorming te dekken maar om deze te gebruiken voor eventuele incidentele uitgaven aan speelvoorzieningen.

Sportterreinen

Beleid

Via de gebruikersovereenkomst met Stichting Beheer Sportpark De Grift hebben wij het onderhoud en de renovatie van sportterreinen geregeld. Voor het onderhoud ontvangt de stichting van ons een jaarlijkse bijdrage en voor renovatie is in het verleden een voorziening gevormd. Deze voorziening is op advies van onze accountant omgezet naar een reserve.

Onderhoud

Het onderhoud wordt verricht door de Stichting Beheer Sportpark De Grift.

Financiële ontwikkelingen

Jaarlijks stellen wij € 58.000 ter dekking van de kapitaallasten beschikbaar. Dit bedrag is bedoeld voor de dekking van de kosten van de renovatie van de sportterreinen (reeds gedane investeringen).

De voetbalvereniging en Stichting Sportpark De Grift betalen beide jaarlijks € 8.500 aan onze gemeente als bijdrage in de investeringskosten van de twee kunstgrasvelden. Ook voegen wij jaarlijks € 53.773 toe aan de reserve renovatie Sportpark De Grift om de geplande renovaties tot en met het jaar 2030 te kunnen bekostigen.

Hierna presenteren wij de financiële informatie over de budgetten over de sportterreinen binnen de exploitatie, de investeringen en de voorziening Renovatie sportpark de Grift.

De baten en lasten geven binnen de exploitatie het volgende beeld te zien:

Exploitatie - Onderdeel	Begroting Primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil	Verschil %
<i>Baten</i>					
Onttrekkingen voorziening	0	0	0	0	0,00%
Ontvangen huren	46.491	58.446	58.446	0	0,00%
Overige opbrengsten	0	0	0	0	0,00%
<i>Totaal baten</i>	<i>46.491</i>	<i>58.446</i>	<i>58.446</i>	<i>0</i>	<i>0,00%</i>
<i>Lasten</i>					
Lonen en salarissen	48.300	93.582	91.883	1.699	1,82%
Gemeentelijke bijdrage	104.183	108.183	113.972	-5.789	-5,35%
Kapitaallasten	60.311	60.311	57.809	2.502	4,15%
Subsidies	55.019	201.519	195.499	6.020	2,99%
Overige kosten	23.500	91.800	90.548	1.252	1,36%
<i>Totaal lasten</i>	<i>291.313</i>	<i>555.395</i>	<i>549.710</i>	<i>3.985</i>	<i>0,72%</i>
Saldo sportparken	-244.822	-496.949	-491.264	3.985	0,80%

De ontwikkelingen binnen de Reserve sportpark de Grift zien er als volgt uit:

reserve	Beginsaldo 1 jan 2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo 31 dec 2025
Renovatie sportpark De Grift	241.565	56.473	57.809	240.229

Wegen en bermen

Beleid

Op het gebied van onze wegen en bermen hebt u de volgende beleidsnota's vastgesteld:

Beleidsstuk of beheerplan	vaststelling	Planperiode
Verkeersveiligheidsplan	2005	
Gladheidsbestrijdingsplan	2006	
Parkeerbeleidsplan	2006	
<u>Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)</u>	2014	
Wegenbeheerplan	2023	2023-2027

Onze belangrijkste gemeentelijke uitgangspunten en het gekozen onderhoudsniveau hebben wij vastgesteld in de Nota Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR). Daarnaast zijn er beleidskaders vastgesteld in de het Wegenbeheersplan.

Grote onderhoudswerkzaamheden aan de wegen combineren wij zoveel mogelijk met groot onderhoud aan de riolering, dit om overlast voor de bewoners te beperken én uit oogpunt van financieel voordeel.

Onderhoud

Voor de onderbouwing van de budgetten en de aanbesteding van een nieuw wegenonderhoudscontract hebben wij een wegbeheerplan opgesteld voor de periode van 2023 tot 2027. Het doel van het beheerplan is enerzijds om inzicht te krijgen in de huidige onderhoudstoestand van de wegen en vast te stellen welke wegen de komende jaren moeten worden aangepakt. Anderzijds welk budget nodig is om deze wegen veilig te kunnen gebruiken en aan de wettelijke verplichtingen te voldoen. Het uitgangspunt hierbij is de technische onderhoudsstaat van de wegen en het onderhoudsniveau zoals dit in de nota IBOR is vastgelegd.

Blijkens het wegbeheerplan is het grootste deel van de onderhoudsstaat van de wegen voldoende, een klein deel is matig, daarnaast vertoont een klein deel duidelijk groot achterstallig onderhoud. Dit laatste deel zit aan de bovengrens van de landelijke norm. Zowel het deel met matig als achterstallig onderhoud dienen wij met voorrang aan te pakken, ter voorkoming van de kans op ongelukken en het beperken van extra kosten in verband met het noodzakelijke extra onderhoud.

In 2025 hebben wij omvangrijke onderhoudswerkzaamheden aan de volgende wegen uitgevoerd:

- Jaagpad
- Haarweg
- Klein Landaas
- Moorsterweg/Kolfschoterdijk
- De Meent
- Trekerweg
- Diverse bestratingen in de kern van Woudenberg

In 2025 hebben wij ook diverse investeringen op het gebied van wegen gedaan. Zie het overzicht van de investeringen bij het onderdeel Financiële ontwikkelingen.

Financiële ontwikkelingen

In 2025 is € 250.000 extra toegevoegd aan de reserve wegen. Dit is omdat werkzaamheden aan de stoepen en trottoirs in gemeente Woudenberg.

Hierna presenteren wij de financiële informatie over de budgetten betreffende wegen binnen de exploitatie, investeringen en de reserve Wegen.

Exploitatie - Onderdeel	Begroting Primitief	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil	Verschil %
Baten					
Vergoeding straatwerk	1	1	10.314	-10.313	0,00%
Totaal baten	1	1	10.314	-10.313	0,00%
Lasten					
Loonkosten personeel	180.075	244.391	243.705	686	0,28%
Diverse kosten onderhoud	491.367	491.367	436.014	55.353	11,27%
Heffingen en abonnementen	8.518	8.518	11.451	-2.933	-34,44%
IBOR uitgaven	34.397	34.397	19.696	14.701	42,74%
Kapitaallasten	53.780	53.780	21.676	32.104	59,69%
Vegen wegen	51.000	51.000	61.008	-10.008	-19,62%
Totaal lasten	819.137	883.453	793.551	89.902	10,18%
Saldo Wegen	-819.136	-883.452	-783.237	100.215	11,34%

Met betrekking tot de wegen zijn in 2025 de volgende investeringen in uitvoering:

Investering	Totaal krediet	Uitgaven t/m 2024	uitgave n 2025	opbrengsten 2025	Totaal uitgaven	Restant krediet
Verkeersmaatregelen Europaweg - Stationsweg-West(K)	550.000	0	23.000		23.000	527.000
Fietspad De Groep(K)	350.545	18.260	67.540		85.800	264.744
Totaal investeringen	900.545	18.260	90.540	0	108.800	791.744

De ontwikkelingen binnen de reserve wegen zien er als volgt uit:

Reserve	Beginsaldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
Wegen	701.368	320.129	0	1.021.497

D. Paragraaf financiering

D. Paragraaf Financiering

Inleiding

Deze paragraaf gaat over de uitvoering van de treasuryfunctie. Kenmerkend voor treasury is dat de financiële risico's aanzienlijk kunnen zijn, er worden grote bedragen beheerd en er dienen omvangrijke risico's beheerst te worden. De treasuryfunctie beantwoordt de vraag hoe wij het beleid financieren en hoe wij omgaan met het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

Gelet op het grote financiële belang en de bijbehorende risico's zijn wij op het gebied van financiering aan een uitgebreid scala van wet- en regelgeving gebonden. De belangrijkste zijn:

- Wet financiering decentrale overheden (Wet fido);
- Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof);
- Regelgeving betreffende staatssteun;
- Regeling schatkistbankieren decentrale overheden;
- Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)

Treasury definiëren wij als het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op:

- financiële geldstromen;
- financiële posities;
- hieraan verbonden risico's.

Ontwikkelingen

Externe ontwikkelingen op het gebied van financiering zijn (internationale) economische indicatoren en de invloed hiervan op de geld- en kapitaalmarkt, maar ook wijzigingen in wet- en regelgeving. Er zijn geen bijzondere externe ontwikkelingen te melden.

Beleidskaders

Het beleid van onze gemeente voor het weerstandsvermogen is vastgelegd in de volgende nota's:

Beleidsstuk of beheerplan	Jaar vaststelling	Planperiode
Financiële verordening	2025	N.v.t.
Treasurystatuut	2016	N.v.t.

In het Treasurystatuut is onder andere opgenomen waar de gemeente aan wil, kan en moet voldoen om een zo optimaal mogelijke werkwijze te krijgen betreffende:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
2. Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
3. Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
4. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet FIDO respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.

Ook maakt het treasurystatuut een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk.

De belangrijkste beleidsuitgangspunten in ons Treasurystatuut zijn:

- voor elke transactie, uitgezonderd daggeld, moeten minimaal twee offertes (tarieven) bij ten minste twee partijen worden aangevraagd;
- ons college is gemandateerd gelden aan te trekken;
- de liquiditeitsprognose wordt regelmatig geactualiseerd;
- het voeren van een risicomijdend treasurybeleid. Hierbinnen streven wij naar een zo hoog mogelijk rendement op de beleggingen en/of zo laag mogelijke kosten bij het aantrekken van financieringsmiddelen.

Financieringsbehoefte

Er is geen sprake van een financieringstekort in deze jaarstukken. Het verschil met de begroting wordt vooral veroorzaakt door toevoeging van het jaarresultaat 2024 aan de algemene reserve en toevoegingen in 2025 aan de reserves.

De berekening van de financieringsbehoefte ziet er als volgt uit:

	Begroting 2025	Rekening 2025
Boekwaarde investeringen	30.095.612	32.452.399
Boekwaarde voorraad bouwgrondexploitatie	0	678.868
Totaal financieringsbehoefte	30.095.612	33.131.267
Langlopende geldlening o/g	2.000.000	0
Eigen en vreemd vermogen (reserves en voorzieningen)	25.424.282	36.833.016
Totaal financieringsmiddelen	27.424.282	36.833.016
Financieringsbehoefte	2.671.330	-3.701.749

Leningenportefeuille

Per 31 december 2025 bedroeg het totaal saldo van de leningen o/g € 0 miljoen. Hiermee is het saldo ten opzichte van 31 december 2024 (stand 1,85 miljoen) afgenomen met € 1,85 miljoen. Er is géén lening opgenomen en er is in 2025 in het totaal € 1,85 miljoen afgelost op de leningen.

De ontwikkeling van de huidige leningenportefeuille ziet er als volgt uit:

Ontwikkeling leningenportefeuille	Saldo 1-1-2025	Nieuwe lening	Aflossing vervroegd	Aflossing	Saldo 31-12-2025
Bank Nederlands Gemeenten	600.000			600.000	0
Bank Nederlands Gemeenten	1.250.000			1.250.000	0
Totaal langlopende geldleningen	1.850.000	0	0	1.850.000	0

Risicobeheer

Om de renterisico's te beperken geldt er een kasgeldlimiet en een renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar (vlottende schuld). De kasgeldlimiet stelt een maximum aan het aantrekken van kortlopende leningen (vlottende schuld). De kasgeldlimiet is ingevoerd om de gemeente te beschermen tegen de risico's van het stijgen van de rentelasten, omdat de rente voor kortlopende leningen sterk kan fluctueren. De Wet Fido staat een kasgeldlimiet toe van 8,5% van het begrotingstotaal, in onze gemeente komt dit voor het jaar 2025 uit op een bedrag van € 4.146 miljoen.

De berekening ziet er als volgt uit:

Overzicht kasgeldlimiet in 2025 (bedragen x € 1.000)	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Berekende kasgeldlimiet 2025	4.146	4.146	4.146	4.146
Omvang netto-vlottende schuld	0	0	0	0
Ruimte binnen kasgeldlimiet	4.146	4.146	4.146	4.146

In 2025 zijn geen kasgeldleningen opgenomen

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft betrekking op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar (vaste schuld). De renterisiconorm maximaliseert het bedrag aan langlopende leningen, welke vernieuwd kunnen worden via herfinanciering en/of renteherziening. De renterisiconorm is ingevoerd om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen, en zodoende het renterisico bij herfinanciering van de vaste schuld te beheersen. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal, in onze gemeente komt dit voor 2025 uit op een bedrag van € 9,254 miljoen.

Onderstaande tabellen geven een overzicht van de renterisiconorm over 2025 (bedragen x € 1.000):

Stap	Omschrijving	Begroting 2025	Rekening 2025
1	Renteherzieningen		
2	Aflossingen	1.850	1.850
3	Renterisico (1 + 2)	1.850	1.850
4	Renterisiconorm	9.754	9.754
5a	Ruimte onder renterisiconorm	7.904	7.904
5b	Overschrijding renterisiconorm		
	Berekening renterisiconorm		
	Begrotingstotaal	48.771	48.771
	Renterisiconorm 20% van begrotingstotaal	9.754	9.754

Kredietrisico's

Onze gemeente loopt kredietrisico op door ons verstrekte gelden. Het risico doet zich voor bij het op beleidsmatige gronden verstrekken van leningen (publieke taak). Het risico bestaat dat leningen niet, niet volledig en/of niet tijdig worden terugbetaald (rentekosten).

Het overzicht van de uitgezette gelden ziet er als volgt uit:

Verstrekte geldlening	Schuldrestant	
	Begroting 2025	Rekening 2025
Stichting beheer Kindercentrum	376.000	376.164

Schatkistbankieren

Wij zijn verplicht om overtollige middelen in de Rijksschatkist aan te houden. De hoogte van het drempelbedrag hangt af van de omvang van de begroting; maatgevend voor de omvang van de begroting is het begrotingstotaal zoals dat ook gebruikt wordt voor bijvoorbeeld het berekenen van de kasgeldlimiet. De drempel is gelijk aan 2,0% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1 miljoen bedraagt. Voor onze gemeente geldt daarom het minimum drempelbedrag van € 1 miljoen.

In 2025 hebben wij de drempel voor het schatkistbankieren niet overschreden. Met de BNG is de afspraak gemaakt om bij een positief saldo van > € 900.000 het merendeel af te romen naar onze rekening bij het Rijk. In 2025 hebben wij geen lening aangetrokken, zie het onderdeel 'Leningenportefeuille'. Door het aantrekken van financiering op korte en langere termijn zorgen wij zo goed mogelijk voor een zo optimaal mogelijk liquiditeit. Er zijn geen meldingen over het schatkistbankieren aan de provincie Utrecht doorgegeven. Dit was ook niet nodig.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van het schatkistbankieren in 2025.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000) Tot 31 dec					
(1)	Drempelbedrag	1153	1.153	1.153	1.153
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	166	356	459	245
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	987	797	694	908
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	45.097			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	45.097			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*2% + (4c)*0,2%	Drempelbedrag (minimum is €1.000.000)	1.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	14.932	32.439	42.256	22.580
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	166	356	459	245

Renteresultaat

Via de onderstaande tabel bieden wij inzicht in de rentelasten en het renteresultaat.

Renteresultaat (bedragen x € 1.000)			Begroting 2025	Rekening 2025
a.	Externe rentelasten over de korte en lange financiering		8	0
b.	Externe rentebaten	-/-	212	221
	Totaal door te rekenen externe rente		-204	-221
c1.	Rente die aan de grondexploitatie moet worden berekend	-/-	0	0
c2.	Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-		
c3.	Rentebaat van doorverstrekte leningen, indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan taakveld moet worden toegerekend	-/-		
	Totaal rente aan grondexploitaties en taakvelden	-/-	0	0
d.	Saldo door te rekenen rente		-204	-221
d1.	Rente over eigen vermogen			
d2.	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde) De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente			
e.	De werkelijke aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	-/-	0	0
Renteresultaat op het taakveld Treasury			204	221

Toelichting rentetoerekening

In 2025 is er sprake van negatieve rente. Deze zijn niet verder verdeeld via een omslagmethode zoals we bij een rentelast wel behoren te doen.

Waarborgen en garanties

De gemeentegarantie voor particulieren is al geruime tijd vervangen door de Nationale Hypotheek Garantie. De naweeën van de gemeentegarantie blijven echter nog lange tijd zichtbaar bij de garantstellingen.

Organisatie (x€1.000)	Aard/Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Restantbedrag eind	
				2025	2024
<i>Particulieren</i>					
Diverse hypotheekverstrekkers	Gemeentegarantie			232	246
<i>Organisaties</i>					
Woningbouwvereniging	Achtervang leningen o/g			18.252	12.366
Totaal waarborgen en garanties				12.612	12.612

E. Paragraaf Bedrijfsvoering

Doel van de paragraaf bedrijfsvoering

Vanuit het BBV is de paragraaf bedrijfsvoering een verplichte paragraaf. Het BBV schrijft voor dat meer kosten rechtstreeks naar taakvelden op de vijf programma's in de begroting wordt geschreven. Deze paragraaf biedt de gelegenheid om alsnog een totaalbeeld te geven met als uitgangspunt de visie op bedrijfsvoering.

Visie op bedrijfsvoering

De uitdagingen waar we als organisatie voor staan zijn groot, dat was in 2025 zo en geldt ook voor de komende jaren. Te denken valt aan schaarste (woning- en energiecrisis), afnemende middelen (Jeugdwet en Wmo), ambities (klimaat) en Wet- en regelgeving (Wet open overheid). Dit heeft ook gevolgen voor onze bedrijfsvoering en de keuzes die wij moeten maken in onze dienstverlening. De inwoners en maatschappelijke vraagstukken in de Woudenbergse samenleving zijn daarbij het uitgangspunt. Daarom is het zaak onze bedrijfsvoering door te ontwikkelen naar de organisatievorm die hierbij past: een netwerkgemeente die maximaal samenwerkt met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en partners in de regio en zo meebeweegt met de vragen die zich voordoen in de samenleving. Waarbij de inwoners, ondernemers en organisaties de gemeente als partner en als professioneel dienstverlener ervaren.

De krappe arbeidsmarkt, de ervaren medewerkers die met pensioen zijn gegaan en het licht verhoogde ziekteverzuim zorgde het afgelopen jaar voor een uitdaging om de capaciteit van de ambtelijke organisatie kwantitatief en kwalitatief op peil te houden. Daarnaast zijn er diverse mutaties binnen het MT geweest, hetgeen beweging in de organisatie met zich mee heeft gebracht. Het behouden van medewerkers is dan ook een strategische prioriteit binnen de organisatie. In een omgeving waarin de inhoud van het werk steeds complexer wordt, is het van belang om niet alleen te investeren in instroom, maar vooral ook in duurzame binding en betrokkenheid van medewerkers. De organisatie zet in op goed werkgeverschap, waarbij aandacht is voor werkplezier, vitaliteit, professionele ruimte en betekenisvol werk. Medewerkers worden gestimuleerd om eigenaarschap te nemen en actief bij te dragen aan de opgaven waar de organisatie voor staat. Daarbij wordt uitgegaan van vertrouwen, resultaatgericht werken en samenwerking.

De processen omtrent de rechtmatigheidsverantwoording zijn verder ontwikkeld. Interne controles zijn uitgevoerd en waar nodig zijn verbetermaatregelen getroffen om processen verder te uniformeren en risico's te beheersen.

Digitalisering blijft een belangrijke randvoorwaarde voor een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering. In 2025 is verder gewerkt aan het moderniseren van het applicatielandschap en het verbeteren van de (interne) informatievoorziening.

Daarnaast is in 2025 verder invulling gegeven aan de implementatie en doorontwikkeling van de Wet open overheid (WOO) en is ingezet op het verbeteren van de (interne) processen rondom de behandeling van WOO-verzoeken. Zo is er gewerkt aan de verdere inrichting van actieve openbaarmaking. Er is geïnvesteerd in kennisontwikkeling en bewustwording onder medewerkers, zodat zij beter toegerust zijn op hun rol in het kader van openbaarheid en informatiebeheer.

Loonkosten

Het BBV schrijft voor dat de loonkosten naar de diverse taakvelden en producten worden verdeeld. De loonkosten bestaan uit kosten van de vaste kern en kosten van de flexibele schil, voor zover deze kosten toegeschreven kunnen worden aan producten in de programma's. Denk hierbij aan de kosten van de detachering van medewerkers van Eemfors bij de buitendienst, medewerkers die worden ingehuurd om zo tot flexibele invulling van vacatures te komen. De loonkosten worden verdeeld aan de hand van percentages, waarbij is aangesloten bij de tijdsverantwoording per medewerker per product. Uitzondering hierop zijn leidinggevende functies die, hoewel ook zij deels direct productief zijn (bijvoorbeeld in de rol van projectleider of adviseur) verplicht volledig op overhead geboekt moeten worden.

De primaire begroting is in de najaarsrapportage aangepast. De werkelijke kosten komen € 164.800 (1,49%) hoger uit dan uiteindelijk begroot.

	Loonkosten Werkelijk	Loonkosten Begroot	Loonkosten Verschil	Inhuur Werkelijk	Inhuur Begroot	Inhuur Verschil	Totaal (flexibele) Lonen- en inhuur	Definitieve begroting	werkelijk -/- begroot
Programma 1	1.814.196	1.801.176	13.020	406.781	317.845	88.936	2.220.976	2.119.021	101.955
Programma 2	1.335.557	1.373.252	-37.695	535.226	504.000	31.226	1.870.783	1.877.252	-6.469
Programma 3	386.864	380.022	6.842	0	0	0	386.864	380.022	6.842
Programma 4	1.033.819	1.042.619	-8.800	988.525	905.824	82.701	2.022.344	1.948.443	73.901
Programma 5	4.331.090	4.295.501	35.589	338.377	385.310	-46.933	4.669.467	4.680.811	-11.344
Grondbedrijf	28.665	28.750	-85	0	0	0	28.665	28.750	-85
Totaal	8.930.191	8.921.320	8.871	2.268.908	2.112.979	155.929	11.199.099	11.034.299	164.800

Afwijking programma 1

Extra kosten voor het Oekraïne team zorgt voor extra loonkosten van € 27.000. Deze kosten worden gedekt uit de gelden die we voor de opvang krijgen.

In 2025 is extra inhuur nodig geweest en een deel hiervan wordt gedekt uit de reserve overlopende kredieten "extra personeelskosten".

Afwijking programma 2

Per saldo geeft programma 2 een voordeel. Er zit hier een verschuiving van inhuur naar loonkosten met name bij de buitendienst.

Afwijking programma 3

Per saldo geeft ook programma 3 een klein nadeel. Dit heeft met name te maken met toelagen en overuren.

Afwijking programma 4.

Programma 4 kent hogere kosten van in totaal € 73.900. Voor € 45.200 wordt dit gedekt uit CDOKE gelden.

Verder zijn er extra kosten voor vergunningverlening en handhaving.

Afwijking programma 5.

Per saldo is er klein voordeel voor personeelskosten in programma 5

Extra Inkomsten en uitgaven personeelskosten.

Nadeel loon en inhuur t.o.v. begroting		164.800	Nadelig
UWV uitkering (betaald)	26.090		
UWV uitkering (ontvangen)	-39.881		
tekort WKR	6.547		
tekort overige personeelskosten	7.809		
Voorziening verlof	99.434		
Extra doorberekening aan grondbedrijf	-8.295		
Minder doorberekend aan CDKS	7.504		
Overhead afval en riolering	-12.646		
SISA SPUK CDOKE	-45.219		
SISA SPUK GALA	-4.859		
SISA SPUK Opvang Oekraïne gelden	-27.235		
Extra dekking Transitiekosten Oekraïners	-2.390		

Overige doorberekeningen aan derden	-10.500	
Medewerkers cultuurhuis	-14.600	
Onderzoek buitendienst	-77.250	
Krediet extra personeelskosten	-64.000	
Kosten HR '21	-4.500	
Overige personeel gerelateerde kosten		-163.991
Totaal verschil op loon- en inhuurkosten	809	

Voordelig

Nadelig

Er zijn extra opbrengsten uit doorberekening aan het grondbedrijf, inkomsten uit detachering, uitkering vanuit het UWV, dekking uit transitiekosten Oekraïne en de SPUK regelingen GALA, en CDOKE. Veel dekking was ook opgenomen in de reserve overlopende kredieten voor bijvoorbeeld het onderzoek naar de buitendienst. De kosten hiervoor zijn opgenomen bij inhuur in programma 5.

Verder zijn er extra personeelskosten gemaakt door het verhogen van de voorziening verlofsaldo en uitkeringen aan het UWV voor mensen waar we voortijdig afscheid van hebben genomen.

Per saldo is er extra dekking van € 163.991 t.o.v. begroot waardoor het totaal verschil op de loonkosten uiteindelijk € 809 nadelig is.

Overhead toerekening op afval en riool

Waarom loonkosten ramen en boeken per taakveld/product

De commissie DEPLA die de aanbevelingen voor het nieuwe BBV heeft gedaan, heeft haar aanbevelingen vooral gedaan op het vergelijkbaar maken van gemeenten onderling en met name gericht op de taken die een gemeente heeft. Door het direct toerekenen van loonkosten wordt inzichtelijk wat gemeenten uitgeven aan bijvoorbeeld wegen of groenbeheer.

Overhead in tarieven

Speciale aandacht is er voor overhead. Waar vroeger via uren loonkosten en overhead werden toegerekend aan producten zoals afval en riolering is dit niet meer mogelijk. Alleen de direct toe te wijzen kosten moeten op het betreffende product zoals afval, riool of ieder ander product geboekt worden. Dat betekent dat bijvoorbeeld kosten voor ICT, huisvesting, facilitaire zaken en management niet op de diverse producten/taakvelden mogen drukken tenzij het specifiek voor dat product bedoeld is. Deze kosten komen terecht op overhead.

	Begroot*	Werkelijk	Vershil
	2025	2025	2025
Afval	€ 92.850	€ 129.487	€ 36.637
Riool	€ 132.610	€ 108.619	-€ 23.991
	€ 225.460	€ 238.106	€ 12.646

Het niet langer mee mogen nemen van overhead in doorberekening van de kosten aan afval en riool zou een te grote last voor de begroting betekenen. Daarom is het toegestaan om in de berekening van de tarieven rekening te houden met toe te rekenen kosten uit diverse producten en het toerekenen van overhead. Vanaf 2018 wordt rekening gehouden met een afgerond een overheadpercentage van 60% dat wordt toegerekend aan afval en riolering.

In 2025 is € 12.646 extra doorberekend aan afval en riolering dan begroot. Dit heeft te maken met inhuur vanwege langdurige ziektevervangende en uren uitbreiding van de beleidsmedewerker. Dit is voordelig voor het jaarresultaat.

Aan grondexploitaties mag overhead toegerekend worden. Kosten van de flexibele schil ten behoeve van grondexploitaties worden direct op de betreffende grondexploitatie geboekt. De uurtarieven zijn gebaseerd op de loonschalen inclusief overheadpercentage. In 2025 is € 8.295 meer doorberekend aan grondexploitaties dan begroot.

	Begroot*	Werkelijk	Vershil
	2025	2025	2025
Uren naar grondexploitaties	€ 100.000	€ 108.295	€ 8.295

Fraudepreventie

De organisatie van Woudenberg heeft in 2025 voldoende maatregelen getroffen rond de beheersing van frauderisico's en de verantwoording die daarover is vastgelegd in het jaarverslag.

Maatregelen rond de beheersing van frauderisico's zijn:

1. Lijncontroles
2. VIC (verbijzonderde intern controles)
3. Frauderisicoanalyse
4. Risicomanagement bedrijfsvoering

Woudenberg heeft de maatregelen rondom 1 (lijncontroles) en 2 (VIC) ingevoerd. Er is een start gemaakt met de frauderisicoanalyse en er wordt een start gemaakt met het risicomanagement bedrijfsvoering. Over de 1^e start frauderisicoanalyse is gerapporteerd naar het college via het IC verslag 1^e halfjaarrapportage 2025. De voortgang van de frauderisicoanalyse en risicomanagement bedrijfsvoering zal structureel beschreven worden in de halfjaarlijkse IC rapportages aan het college.

In 2025 zijn er geen aanwijzingen van fraude geweest.

Toelichting rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheid

In overeenstemming met het Controleprotocol 2025 en de Financiële verordening 2025 van gemeente Woudenberg en de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025 geeft het college van Burgemeester en Wethouders in de paragraaf Bedrijfsvoering een nadere toelichting op alle gevonden individuele rechtmatigheidsfouten en individuele rechtmatigheidsonduidelijkheden, voor zover deze boven de door de gemeenteraad op 18 december 2025 vastgestelde rapportagegrens van € 28.773 liggen en 'niet-acceptabel' zijn. Daarbij wordt aangegeven welke (beheers)maatregelen zijn of nog worden getroffen om deze rechtmatigheidsafwijkingen op te heffen of in de toekomst te voorkomen. Aspecten die hierbij aan de orde moeten komen zijn de tussentijdse communicatie met de gemeenteraad – of de reden waarom deze achterwege is gebleven - alsmede de maatregelen die zijn genomen om verbeteringen aan te brengen om het handelen conform wet- en regelgeving afdoende in processen te waarborgen. De toelichting op de onrechtmatigheden bestaat uit een beschrijving van de geconstateerde afwijking, een toelichting op het ontstaan van de afwijking en de vermelding van de actie die wordt ondernomen om rechtmatigheidsafwijkingen in de toekomst te voorkomen.

De gevonden individuele rechtmatigheidsfouten en individuele rechtmatigheidsonduidelijkheden boven de rapportagegrens van € 28.773 betreffen:

Afwijkingen

Begrotingscriterium

1. Niet 'acceptabele' begrotingsoverschrijdingen op de lasten per programma (niet conform artikel 11 van de Financiële verordening Woudenberg 2025).
Bevindingen : geen
Oorzaak : n.v.t.
2. Niet 'acceptabele' overschrijdingen van uitgaven op investeringskredieten (niet conform artikel 11 van de Financiële verordening Woudenberg 2025).
Bevindingen : geen
Oorzaak : n.v.t.
3. Begrotingsafwijkingen (overschrijdingen of onderschrijdingen) op baten per programma (niet tijdig aan gemeenteraad gemeld conform artikel 6 van de Financiële verordening Woudenberg 2025).
Bevindingen : geen
Oorzaak : n.v.t.
4. Begrotingsonderschrijdingen op de lasten per programma (niet tijdig aan gemeenteraad gemeld conform artikel 6 van de Financiële verordening Woudenberg 2025).
Bevindingen : geen
Oorzaak : n.v.t.

5. Onderschrijdingen van uitgaven op investeringskredieten (niet tijdig aan gemeenteraad gemeld conform artikel 6 van de Financiële verordening Woudenberg 2025).

Bevindingen : geen

Oorzaak : n.v.t.

Voorwaardencriterium

1. Niet naleving Europese aanbestedingsrichtlijnen.

Bevindingen:

- A. De inhuurkosten voor een integratiemedewerker hebben in 2024 en 2025 de grens voor een verplichte Europese aanbesteding van € 221.000 (voor diensten) overschreden. De uitgaven in 2025 ten bedrage van **€ 110.425** zijn als financieel onrechtmatig (rechtmatigheidsfout) aangemerkt en in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.
- B. De inhuurkosten voor een projectleider hebben in 2025 de grens voor een verplichte Europese aanbesteding van € 221.000 (voor diensten) overschreden voor het project Hoevelaar. De uitgaven in 2025 ten bedrage van **€ 108.900** zijn als financieel onrechtmatig (rechtmatigheidsfout) aangemerkt en zal in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen in de jaarrekening van 2025.
- C. Het Jeugd GGZ-vervoer is een overbruggingscontract aangegaan. Het overbruggingscontract leidt tot een financiële onrechtmatigheid. De omvang van de onrechtmatigheid is van de daadwerkelijke realisatiekosten, is **€ 38.000**.
- D. De inhuurkosten voor groenonderhoud hebben in 2024 en 2025 de grens voor een verplichte Europese aanbesteding van € 221.000 (voor diensten) overschreden. De uitgaven in 2025 ten bedrage van **€ 147.425** zijn als financieel onrechtmatig (rechtmatigheidsfout) aangemerkt en in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

Oorzaak:

- A. De inhuur is bewust voor een langere periode ingehuurd om de relevante werkzaamheden af te ronden tot en met december 2025. Vanaf eind 2025 is de inhuur beëindigd. Ter vervanging is een medewerker in dienst gekomen.
- B. De inhuur is bewust voor een langere periode ingehuurd om de relevante werkzaamheden af te ronden tot en met 2026.
- C. Het Jeugd GGZ-vervoer is ruim vier jaar geleden aanbesteed en gegund aan Willemsen-De Koning. De initiële looptijd eindigde op 31 december 2024 en pas in een laat stadium is gebleken dat verlenging geen optie is. In een gesprek heeft Willemsen-De Koning toegelicht onder de lopende condities het vervoer niet kostendekkend te kunnen uitvoeren. Bij Willemsen-De Koning is echter wel bereidheid om via een overbruggingscontract het Jeugd GGZ-vervoer in 2025 te blijven uitvoeren. Dit geeft de gemeenten de tijd om hernieuwd dit vervoer in de markt te zetten.
- D. De inhuur voor groenonderhoud is voortgezet zonder toetsing van de cumulatieve opdrachtwaarde aan de aanbestedingsregels. Hierdoor is niet tijdig onderkend dat de Europese aanbestedingsdrempel werd overschreden.

Genomen maatregelen om deze rechtmatigheidsafwijkingen in de toekomst te voorkomen:

- A. Bij iedere inhuur wordt gecheckt of deze (op basis van een zorgvuldige en transparante raming van de opdrachtwaarde) binnen de Europese grens blijft ja of nee. Soms kan het voorkomen dat personeel wat langer wordt ingehuurd om een belangrijk project af te ronden of omdat er geen goede vervanger beschikbaar is. Zodra dit speelt wordt het afgestemd met het college.
- B. Bij iedere inhuur wordt gecheckt of deze (op basis van een zorgvuldige en transparante raming van de opdrachtwaarde) binnen de Europese grens blijft ja of nee. Soms kan het voorkomen dat personeel wat langer wordt ingehuurd om een belangrijk project af te ronden of omdat er geen goede vervanger beschikbaar is. Zodra dit speelt wordt het afgestemd met het college.
- C. Per 1-1-2026 is het nieuwe rechtmatig contract ingegaan.
- D. Er wordt beoordeeld of voor de benodigde capaciteit voor groenonderhoud een aanbestedingsprocedure dient te worden gestart. Daarnaast wordt onderzocht in hoeverre de personeelsbehoefte kan worden ingevuld door eigen personeel in dienst te nemen

2. PGB WMO & Jeugd

Bevindingen:

De risicostrata van PGB WMO en Jeugd zijn weergegeven met als de meest waarschijnlijke foutbedragen in euro's.

Oorzaak:

Gestratificeerd betekent dat de betaalde uitgaven voor de WMO & Jeugdwet in heel Nederland zijn opgedeeld in twee groepen met een vergelijkbaar risicoprofiel: maandlonen en declaraties. Elke groep wordt aangeduid als een risicostratum, waarbij sprake is van een homogeen geheel met een gelijke foutkans. Dit houdt in dat de kans op een fout binnen een risicostratum voor alle gemeenten gelijk wordt verondersteld. De gekozen indeling in maandlonen en declaraties is gebaseerd op de uitkomsten van het onderzoek over 2024 en op actuele inzichten.

Genomen maatregelen om deze rechtmatigheidsafwijkingen in de toekomst te voorkomen:

N.v.t

3. BVDO

Bevindingen : Een beperkte dienstverleningsovereenkomst (Hierna: BDVO) geeft de mogelijkheid om inzet van hulp en ondersteuning te regelen bij een aanbieder zonder contract. Op deze wijze is het voor gemeenten mogelijk om in uitzonderlijke situaties alsnog de hulp en ondersteuning te regelen voor inwoners. De uitgaven in 2025 ten bedrage van **€ 82.018** zijn als financieel onrechtmatig (rechtmatigheidsfout) aangemerkt en in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

Oorzaak : De oorzaken zijn een uitspraak van een kinderrechter, naar een specifieke aanbieder die niet gecontracteerd is in de regio of vanwege het woonplaatsbeginsel. Het kan ook gaan om specifieke problematiek die niet of nog niet is ingekocht of die wegens tijdelijke tekort aan capaciteit bij gecontracteerde aanbieders. Met de regiogemeenten is de afspraak dat zij alleen met akkoord van hun afdelingsmanager een verzoek tot het opstellen van een BDVO kunnen indienen bij het coördinatieteam van het RISB. De onderbouwing voor een BDVO is de verantwoordelijkheid van een lokaal team in haar functie van wettelijke verwijzer. In het huidige proces wordt er geen rekening gehouden met het EU-aanbestedingsrichtlijnen.

Omdat het ondersteuning betreft voor specifieke problematiek, zijn het doorgaans ondersteuningstrajecten met hoge kosten. In de loop van de afgelopen vier jaar is bij sommige aanbieders het drempelbedrag voor Europese aanbestedingen daardoor overschreden. De BDVO's die door deze aanbieders zijn uitgevoerd zijn hierdoor onrechtmatig.

Genomen maatregelen om deze rechtmatigheidsafwijkingen in de toekomst te voorkomen:

In 2026 gaan we vaststellen of een gedeelte van de onrechtmatigheden kunnen oplossen door het aanpassen van de huidige contracten voor de ondersteuning die nu wordt geleverd op basis van BDVO's. Als dat niet mogelijk is, dan moeten we de ondersteuning die nu op basis van BDVO's worden geleverd meenemen op het moment dat er een nieuwe aanbesteding wordt uitgevoerd. Deze maatregelen zullen de onrechtmatigheid verkleinen in 2025 echter niet oplossen, omdat het afsluiten van BDVO's is in de praktijk van belang om in diverse situaties de hulp en ondersteuning te kunnen regelen voor onze inwoners die nodig is.

4. Andere rechtmatigheidsfouten of onduidelijkheden uit de VIC op het gebied van het voorwaardencriterium.

Bevindingen: N.v.t.

Oorzaak: N.v.t

Overschrijding kredieten

Inrichten buitenruimte rondom De Olijfboom ad € 33.838.

Toelichting : De overschrijding is ontstaan doordat er ambtelijk onvoldoende capaciteit beschikbaar was. Om het project tijdig gereed te krijgen voor de school is daarom externe inhuur ingezet. De inhuur is door de raad goedgekeurd via de voor- en najaarsrapportage en wordt om die reden als acceptabel beschouwd. Tevens is de raad in de najaarsrapportage 2025 tijdig over geïnformeerd.

Genomen maatregelen om deze rechtmatigheidsafwijkingen in de toekomst te voorkomen: aangezien dit tijdig is gemeld in de najaarsrapportage, zijn er geen aanvullende maatregelen noodzakelijk geacht.

Zuidelijke Dorpsrand (Sportgedeelte) ad € 33.440.

Toelichting : Hiervoor is budget beschikbaar gesteld vanuit de reserve Wegen in de voorjaarsrapportage 2025, waardoor de extra kosten konden worden opgevangen. Financieel is dit nog niet verwerkt.

Genomen maatregelen om deze rechtmatigheidsafwijkingen in de toekomst te voorkomen: aangezien dit tijdig is gemeld in de najaarsrapportage, zijn er geen aanvullende maatregelen noodzakelijk geacht.

M&O criterium

Gemeente Woudenberg heeft geen (actueel) overkoepelend beleid voor misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O-beleid) vastgesteld. Wel zijn er beheersmaatregelen ter voorkoming, opsporing en afdoening van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving (overheidsgelden) die zijn geïntegreerd in de administratieve organisatie/interne controle van de organisatie. Gemeente Woudenberg heeft een risicoanalyse en een (verbijzonderd) intern controleplan opgesteld waarbij is besloten om de beheersmaatregelen hierin te integreren. Zoals uit de rechtmatigheidsverantwoording 2025 zoals opgenomen in de jaarrekening blijkt zijn er door de VIC in 2025 geen rechtmatigheidsafwijkingen als gevolg van misbruik of oneigenlijk gebruik van overheidsgelden gevonden.

Rapporten rekenkamer van gemeente Woudenberg

Nieuw in de jaarrekening is dat vanaf 2025 jaarlijks wordt gerapporteerd over de aan het college gedane voorstellen van de rekenkamer, vergezeld van zijn standpunt daaromtrent en van de wijze waarop aan de voorstellen vervolg is gegeven. Dit doen we volgens Artikel 185a van de Gemeentewet. In overleg met de Rekenkamer is besloten dat deze rapportage wordt opgenomen in de jaarrekening.

Titel Rapport	Aanbeveling	Stand van zaken
Digitale dienstverlening gemeente Woudenberg	In 2024 onderzocht de rekenkamer de digitale dienstverlening van de gemeente Woudenberg. Daarbij zijn de website, documenten, interviews, enquêtes en gebruikersonderzoeken meegenomen. Uit het onderzoek blijkt dat de gemeente actief werkt aan verbeteringen binnen de beschikbare middelen, onder andere via klanttevredenheidsonderzoeken en websiteverbeteringen. Tegelijkertijd ontbreekt een actueel beleidskader met duidelijke doelen en ambities, waardoor de aanpak vooral reageert op signalen in plaats van gericht beleid volgt. De rekenkamer doet daarom zes aanbevelingen om de digitale dienstverlening verder te verbeteren.	Sinds het onderzoek naar de digitale dienstverlening zijn verschillende verbeteringen doorgevoerd. In december 2025 heeft de gemeenteraad de dienstverleningsdoelen vastgesteld. Daarnaast komt er in juli 2026 een overzicht van afspraken met externe samenwerkingspartners, waarna waar nodig actie wordt ondernomen om SLA's gelijk te trekken met die van de gemeente Woudenberg. Ook is de audit van de website afgerond, waarbij de website toegankelijkheidsstatus B heeft behaald. Verder is budget beschikbaar gesteld voor het actualiseren en opschonen van de gemeentelijke website. Een projectgroep werkt samen met de leverancier aan verbeteringen op basis van de vastgestelde webvisie. De vernieuwde website wordt naar verwachting in het derde kwartaal van 2026 gelanceerd. Tot slot zijn verouderde e-mailadressen op overheidswebsites aangepast of verwijderd en is een actuele werkwijze opgesteld voor de beantwoording van openbare e-mailadressen.

F. Paragraaf Verbonden Partijen

Algemeen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee wij een bestuurlijke en financiële band hebben. Dit zijn onder andere gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen die een publiek belang behartigen, waarvan de aandelen geheel of gedeeltelijk in ons bezit zijn. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: één of meer zetels in het bestuur van de participatie en/of het hebben van stemrecht. Financieel belang is er wanneer wij middelen ter beschikking stellen en wij die kwijt zijn in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij die partij op ons verhaald kunnen worden. Stichtingen waarin wij participeren in het bestuur en waarmee we een subsidierelatie hebben zijn geen verbonden partijen.

Deze paragraaf stelt u in uw hoedanigheid als kader stellend en controlerend bestuursorgaan in staat om inzicht te verkrijgen in bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen van de verbonden partijen.

Samenwerking

De samenwerking met externe partijen binnen onze gemeente kenmerkt zich door het slim en pragmatisch regelen van zaken, het vinden van een passende oplossing voor een specifieke lokale situatie en het motto dat samenwerken iets praktisch moet opleveren. Daarbij is het van belang dat het 'gevoel' goed moet zijn.

Er zijn verschillende factoren die een rol spelen bij de afweging om te gaan samenwerken. Deze factoren zijn van belang bij een effectieve aanpak van maatschappelijke opgaven, taken en ambities. De in deze paragraaf vermelde bedrijfsvoeringcriteria zijn een selectie van voor ons belangrijke criteria, die op basis van diverse strategische visie notities van gemeenten en samen met u in een gehouden workshop zijn geformuleerd. Het gaat hierbij om meer dan uitsluitend het realiseren van een gunstig financieel plaatje. Voor een kleine gemeente leidt samenwerking over het algemeen niet tot lagere lasten, omdat het salarisgebouw en kapitaalslasten meestal lager zijn dan bij grotere gemeenten die bij (regionale) samenwerking zijn betrokken. Samenwerking is dan ook niet per definitie de oplossing voor elk bezuinigingsvraagstuk, vergroten van kwaliteit van de dienstverlening en verminderen van kwetsbaarheid wegen dan zwaarder.

De onderstaande criteria geven op bedrijfsvoeringniveau uiting en vorm aan onze visie op het gebied van samenwerkingsvraagstukken. We onderscheiden tien criteria die voor de gemeente Woudenberg van belang kunnen zijn en een basis kunnen vormen bij het aangaan, continueren of beëindigen van een samenwerkingsverband:

1. Kwaliteit	Mate kwaliteitsverbetering en/of optimaliseren dienstverlening en/of (beleid)producten
2. Effectiviteit	Mate effectievere uitvoering en levering producten en/of diensten (prestatieafweging)
3. Efficiency	Mate waarin efficiency in processen en/of dienstverlening bereikt kan worden
4. Continuïteit	Mate vermindering kwetsbaarheid en waarborg continuïteit
5. Betrouwbare partner	Ontwikkelen stabiele samenwerkingsrelatie met een gedeeld belang en gedeelde verantwoordelijkheid
6. Democratische controle	In ieder geval gericht op:
a. informatievoorziening ter ondersteuning besluitvorming over de samenwerkingsstructuur;
b. proactieve informatievoorziening over politiek/bestuurlijk relevante ontwikkelingen binnen samenwerkingsverbanden;
c. rechtstreekse informatievoorziening door/namens algemeen bestuur samenwerkingsverbanden (aanstuurbaarheid).
7. Kosten	Mate behalen van financieel voordeel door samenwerking (kostenverlaging)
8. Resultaat voor de inwoners	Mate bijdrage samenwerkingsverband aan bereiken positieve maatschappelijke effecten
9. Lange termijn oriëntatie	Mate samenwerking op langere termijn
10. Impact ambtelijke organisatie	Effect op de achterblijvende (rest van de) organisatie

Waar voorheen sprake was van wettelijke verplichte bundeling en integratie, kijken wij nu vooral naar de meerwaarde voor onze gemeente van samenwerking op het specifieke onderwerp. Schaalvoordelen en efficiencyvoordelen zijn ijkpunten bij het bepalen van meerwaarde van samenwerking. Gemeenten zijn sneller geneigd om voor specifieke onderwerpen te shoppen bij het samenwerkingsverband waarin het meeste voordeel te behalen valt of waarin het eigen beleid het best vertaald wordt. Of dit de samenwerking ten gunste komt valt te bezien. Het uiteenvallen van een samenwerkingsverband is een risico voor onze relatief kleine gemeente.

Beheersingssystematiek verbonden partijen

	Oprichtingskader	Sturingskader	Financieel kader
Gemeenteraad	De gemeenteraad stelt kaders en geeft toestemming voor deelname aan een verbonden partij.	De gemeenteraad wordt gefaciliteerd in het uitoefenen van de kader stellende en controlerende rol bij verbonden partijen.	De gemeenteraad stelt uitgangspunten en richtlijnen op die worden gehanteerd als financieel kader.
College	Het college besluit tot deelname aan een verbonden partij en maakt hierbij gebruik van het afwegingskader.	Het college zorgt voor een duidelijke uitvoering van de eigenaars- en opdrachtgeversrol.	Het college draagt zorg voor de uitvoering en naleving van de gekozen uitgangspunten en richtlijnen.
Organisatie	De ambtelijke adviseurs ondersteunen en adviseren het college bij het voorstel tot deelname.	De ambtelijke adviseurs zorgen voor eenduidige ondersteuning en advisering over verbonden partijen.	De ambtelijke adviseurs doen een financieel advies aan de hand van de opgestelde richtlijnen en uitgangspunten.

Overzicht verbonden partijen

Hieronder volgt per programma een overzicht van de verbonden partijen per 31 december 2025, welke taken zij voor ons uitvoeren en de eventuele ontwikkeling daarin.

Gemeenschappelijke regelingen	Deelnemingen	Stichtingen/coöperaties	Bestuursconvenant
- Afvalverwijdering Utrecht (AVU) - GGD regio Utrecht (GGDrU) - Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) - Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort e.o. (RWA) - Veiligheidsregio Utrecht (VRU) - Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus (GBLT)	- Inkoop Bureau Midden Nederland (IBMN) - N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) - N.V. ROVA - Vitens N.V. - Stedin	- Coöperatie de Kleine Schans - Stichting Openbaar Primair Onderwijs Eem-Vallei Educatief	- Bureau Regio Amersfoort

Gemeenschappelijke regelingen

AVU

Naam:	Afvalverwijdering Utrecht (AVU)
Doel	Deze gemeenschappelijke regeling heeft tot doel om op een doelmatige en uit oogpunt van milieuhygiëne verantwoorde wijze sturing en uitvoering te geven aan het afvalstoffenbeleid in de provincie Utrecht.
Vestigingsplaats	Utrecht
Deelnemende partijen	De Provincie Utrecht en de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vianen, Wijk bij Duurstede, Woerden, Woudenberg, IJsselstein en Zeist. De deelnemers zijn onderverdeeld in 3 regio's. Wij zitten in regio 2.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Het algemeen bestuur (AB) bestaat uit twee leden te benoemen door provinciale staten, twee leden uit de stad Utrecht te benoemen door de gemeenteraad en een deelnemer per overige gemeente. Onze vertegenwoordiger in het AB is wethouder D.J. Boeve - de Kruif
Belang deelname en activiteiten	Het zorg dragen voor een goede, reguliere en milieu verantwoordelijke inzameling, transport en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. Dit doen de AVU door het ingezamelde afval te transporteren naar verwerkingsbedrijven. Deze bedrijven worden via aanbesteding geselecteerd.
Programma.	2. Leefomgeving
Risico voor gemeente	De lasten en baten worden volledig doorberekend aan de deelnemers. Door het ontbreken van een algemene reserve heeft de AVU geen weerstandsvermogen. Er zijn wel een aantal bestemmingsreserves. Alle in enig jaar gemaakte kosten worden aan de deelnemers doorberekend. Als gevolg hiervan kunnen schommelingen optreden in de jaarlijks te betalen bedragen.
Overige relevante informatie	-
Website	www.avu.nl
Financiële informatie	Het in 2025 behaalde resultaat bedraagt € 210.924. Dit wordt veroorzaakt door dat er minder kosten gemaakt v.w.b. huishoudelijk afval, grof huishoudelijk afval, gft-afval en glas en minder inkomsten gegenereerd uit oud papier.

Bedragen in euro's

Financiële informatie	31-dec-2025 (concept)	31-dec-2024
Bijdrage dienstjaar	420.334	409.641
Afrekening oude jaren		
Eigen vermogen	0	0
Vreemd vermogen	17.505.144	20.790.517
Financieel resultaat	210.924	303.626

Coöperatie de Kleine Schans (CDKS)

Naam:	Coöperatie de Kleine Schans
Doel	Inwoners doen naar vermogen mee en zien om naar elkaar. Waar nodig komt de gemeente samen met inwoners en maatschappelijke organisaties tot collectieve en individuele oplossingen voor ondersteuning en zorg.
Vestigingsplaats	Woudenberg
Deelnemende partijen	Adventure Freedom, A.n.j.a. assisteert, Beweging 3.0, Bibliotheek Woudenberg, buurtbemiddeling/welzin, buurtgezinnen, Geeresteingroep, gemeente Woudenberg, Humanitas DMH, Humanitas Eemland, IDH Schuldhulp, inwonersraad, IQ coaches, Lely zorggroep, MEE, Moriahoeve, PCOB 50plus, Platform kerken, Platform van paramedici, Seniorenbelangen, Stg Jeugdpuut, Stg welzijn ouderen SWO, vertegenwoordiging huisartsen, wijkfysio en Youké,
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder H.J. Dekker
Belang deelname en activiteiten	De coöperatie vormt de kern van de uitvoering van het gemeentelijk beleid voor het sociaal domein. De coöperatie verzorgt de toegang voor alle inwoners met ondersteuningsvragen op het gebied van wonen, zorg, welzijn, werk en inkomen. Daarnaast is de coöperatie samen met (lokale) partners aanjager van de transformatie. De coöperatie voert een viertal wetten uit: a) Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) b) Wet op de jeugdzorg c) Participatiewet d) Leerplichtwet Daarnaast voert de coöperatie op basis van de verordening het leerlingenvoer uit. Hierbij staan de volgende uitgangspunten centraal: 1. eigen kracht van de klant: van aanbod- en systeemgericht naar vraag en mensgericht; 2. verschuiving van zware naar lichte zorg; 3. verschuiving van zorg naar welzijn.
Programma	1. Samenleving
Risico voor gemeente	Wij blijven eindverantwoordelijk voor de juiste en rechtmatige uitvoering van de Participatiewet, Wmo 2015, Jeugdwet en de Leerplichtwet. De bestuurlijke en politieke (systeem) verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de voornoemde wetten blijft berusten bij onze gemeente.
Overige relevante informatie	
Website	dekleineschans.nl

Bedragen in euro's

Financiële informatie	31 december 2025 (concept)	31 december 2024
Bijdrage dienstjaar	2.675.500	2.392.544
Eigen vermogen	0	0
Vreemd vermogen	720.689	483.346
Financieel resultaat	92.646	0

Gemeentelijke GezondheidsDienst regio Utrecht (GGDrU)

Naam:	GGDrU
Doel	De GGD regio Utrecht is de gemeentelijke gezondheidsdienst van de 26 gemeenten in de regio Utrecht. De GGDrU wil bijdragen aan de volgende maatschappelijke effecten: - Inwoners wonen, leven, gaan naar school en werken in een veilige omgeving waar aandacht is voor gezondheid en elkaar; - Een gezonde en veilige start voor elk kind; - Iedereen moet zich kunnen ontwikkelen en ontplooien; - Iedereen kan meedoen; - Bedreigingen van de publieke gezondheid worden bestreden.
Vestigingsplaats	Zeist
Deelnemende partijen	Alle 26 Utrechtse gemeenten
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder H.J. Dekker neemt namens ons college deel in het Algemeen Bestuur en oefent tijdens de vergaderingen invloed uit op de besluit-vorming. Naar rato van het aantal inwoners is het aantal stemmen per gemeente bepaald. Wij hebben één stem van de in totaal 70 stemmen.
Belang deelname en activiteiten	De GGDrU voert de Wet publieke gezondheid (Wpg) uit. De GGD zet zich in voor maatregelen die de gezondheid beschermen, zoals preventieve maatregelen (vaccinaties), medische hulpverlening bij rampen, onderzoek naar gezondheid van groepen mensen en voorlichting over gezondheidsrisico's als slechte voeding of onbeschermd vrijen. Dit wordt ook wel publieke gezondheidszorg genoemd. De GGD houdt zich onder andere bezig met: Jeugd Verpleegkundigen en jeugdartsen van de Jeugdgezondheidszorg geven voorlichting en helpen bij vragen over groei, ontwikkeling en lichamelijke/ psychische gezondheid. Het consultatiebureau en de schoolarts vallen hieronder. Infectieziekten Zoals seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA), tuberculose, reizigersvaccinaties. Hygiëne en inspectie Onder andere tatoeage, piercings en toezicht kinderopvang. Milieu (medisch) Onder andere advies over vocht, schimmels en stank in woningen, luchtkwaliteit, bodemverontreiniging. Hulp bij incidenten Bijvoorbeeld een uitbraak van voedselvergiftiging of een infectieziekte, zorgen ze ervoor dat ze zijn toegerust op snelle hulpverlening bij een eventuele grotere ramp (GHOR). De gemeenten nemen gezamenlijk extra taken af (bijvoorbeeld toezicht Wmo - aanpak woon hygiënische problematiek). Wij nemen zelf ook nog maatwerktaken af zoals registratietaken en lichte handhaving kinderopvang; stevig ouderschap. Dit zijn voor een deel wettelijke verplichte taken, maar die hoeven niet perse door de GGDrU te worden uitgevoerd. Wij hebben hiervoor gekozen, omdat ze deze taken, tegen acceptabele kosten, goed kunnen uitvoeren. Daarnaast kopen we producten in, zoals stevig ouderschap, omdat dit bijdraagt aan preventie en het voorkomen van extra zorg.
Programma	1. Samenleving
Risico voor gemeente	Ons risico is beperkt. De extra kosten tijdens de Corona-crisis worden gecompenseerd door het ministerie van SZW. De GGDrU is zich bewust van de financiële situatie waarin gemeenten zich bevinden en zal zoveel mogelijk voorkomen dat er een extra bijdrage wordt gevraagd.
Overige relevante informatie	
Website	www.ggdru.nl
Financiële informatie	Het boekjaar 2025 is afgesloten met een positief jaarresultaat van € 3.986.630.

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2025	31 december 2024
Bijdrage dienstjaar	€ 743.337	€ 702.310
Afrekening oude jaren	€ -	€ -
Eigen vermogen	€ 8.953.301	€ 6.216.567
Vreemd vermogen	€ 29.839.356	€ 36.090.650
Financieel resultaat	€ 3.986.630	€ 2.476.618

Inkoop Bureau Midden Nederland (IBMN)

Naam:	Inkoop Bureau Midden Nederland
Doel	Het doel van IBMN is om naast financiële, kwalitatieve en procesmatige voordelen voor haar leden te behalen, inkoop in te zetten als strategisch en tactisch instrument voor waardecreatie. De visie van IBMN is als volgt: 'Door het aanbieden van professionele en deskundige inkoopondersteuning, op een manier die nauw aansluit bij de individuele wensen van de deelnemer, willen wij onze deelnemers in staat stellen om naast besparingen ook maximale duurzame impact te realiseren door middel van hun inkoopprojecten.'
Vestigingsplaats	Vianen
Deelnemende partijen	Gemeenten Leusden, Molenlanden, Montfoort, Scherpenzeel, Vijfheerenlanden, Woudenberg en IJsselstein en de gemeenschappelijke regelingen Avres en RMN.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	IBMN is een stichting. Alle deelnemers hebben evenveel invloed binnen het Algemeen Bestuur. Vanuit de directie is Z. van den Boogaard lid van het Algemeen Bestuur.
Belang deelname en activiteiten	IBMN levert (publieke-)inkoopkennis en -capaciteit. Adviseren over Europese en nationale aanbestedingswetgeving is de primaire taak. Dit doen ze in samenspraak met onze gemeente door middel van het uitvoeren van inkoopprojecten, vanaf specificatie tot en met de contractfase. IBMN zorgt ervoor dat het inkoopbeleid van onze gemeente (strategisch) aansluit en aangesloten blijft bij het gemeentebestuur. Ook wordt meegedacht over het optimaal benutten van inkoopcontracten. Verder worden jaarlijks de spendanalyse voor onze gemeente uitgevoerd en hebben wij de beschikking over een inkooptool.
Programma	5. Bedrijfsvoering
Risico voor gemeente	Er is niet of nauwelijks risico op een extra bijdrage voor wat betreft de vaste kosten. Eventuele fluctuaties in de jaarlijkse bijdrage kunnen ontstaan uit de hoeveelheid en grote van inkooptrajecten die wij uitvoeren.
Website	www.ibmn.eu
Financiële informatie	In 2025 is er een positief resultaat van € 83 geboekt.

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2025	31 december 2024
Bijdrage	€ 73.749	€ 64.347
Eigen vermogen	€ 219.111	€ 219.028
Vreemd vermogen	€ 100.101	€ 116.754
Financieel resultaat	€ 83	€ 5.706

Regionale uitvoeringsdienst Utrecht (RUD)

Naam:	Regionale uitvoeringsdienst Utrecht
Doel	Uitvoering van meerdere taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) op het gebied van milieu, natuur, landschap, water en veiligheid voor gemeenten uit de regio Utrecht.
Vestigingsplaats	Utrecht
Deelnemende partijen	Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht, Woudenberg en provincie Utrecht.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder D.J. Boeve - de Kruif
Belang deelname en activiteiten	De RUD handelt meldingen af, handhaaft wetten, regels en verbodsbepalingen op het gebied van milieu, natuur, landschap, water en veiligheid. Er wordt op toegezien dat bedrijven voldoen aan actuele wetten regelgeving. Door het samenbrengen van alle milieutaken van de twaalf overheden in één organisatie zorgen ze voor korte lijnen waardoor er snel gehandeld kan worden. De RUD is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de basistaken VTH Milieu. De inhoudelijke expertise hebben we niet meer in huis en is bij de RUD ondergebracht. De regievoering op de uitvoering van de (financiële) afspraken ligt uiteraard wel bij onze gemeente. Vanuit die rol hebben we niet alleen invloed op de uitvoering, maar ook een verantwoordelijkheid in de realisatie van de gemaakte afspraken.
Programma	4. Ontwikkeling
Risico voor gemeente	Wij nemen de diensten op basis van output-financiering. Dat betekent dat kosten gebaseerd zijn op werkelijke afname van diensten. Meer afname door meer vergunningaanvragen of extra controles leidt dus tot hogere kosten. Hierover vindt vooraf afstemming plaats.
Overige relevante informatie	Het project 'Kleur Bekennen' is gestart met als doel een keuze te maken waar de RUD Utrecht zich als dienst naartoe moet ontwikkelen om in de toekomst meerwaarde te kunnen hebben en houden voor de deelnemers. De keuze die gezamenlijk wordt gemaakt heeft invloed op de concrete vraag hoe vergunningverlenings-, handhavings- en adviestaken van de RUD veranderen. De ontwikkeling van de RUD haakt direct aan op de relevante landelijk ontwikkelingen. - De Omgevingswet heeft gevolgen voor de werkwijze door wijzigingen in het vergunningverlenings-, toezicht- en handhavingproces, bestuurlijke afwegingsruimte en vergunningverlening, DSO, dienstverleningsniveau en vergunningverlening. Ook vindt een verschuiving van bevoegdheden plaats: bodemtaken gaan van de provincie naar de gemeenten. - Daarnaast hebben de ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid invloed op de werkzaamheden van RUD.
Website	www.rudutrecht.nl
Financiële informatie	In 2025 is er een positief resultaat van € 1.708.000 geboekt.

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2025	31 december 2024
Bijdrage dienstjaar	€ 425.925	€ 371.953
Afrekening oude jaren	€ 0	€ 0
Eigen vermogen	€ 3.549.000	€ 2.948.000
Vreemd vermogen	€ 4.479.000	€ 8.607.000
Financieel resultaat	€ 1.708.000	€ 1.402.000

Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort (RWA)

Naam:	Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort (RWA)
Doel	Inwoners met een indicatie Sociale Werkvoorziening passend werk verschaffen. Arbeidsontwikkeling van deze groep, tegen acceptabele maatschappelijke kosten, zodat ze duurzaam, maximaal en op eigen kracht kunnen werken. Buiten de muren, in een groep- of individuele detachering of bij één van de eigen bedrijven. Doorstroming naar een hogere trede op de werkladder en beweging van binnen naar buiten. Daarnaast verzorgt Amfors passend werk of begeleiding richting werk voor overige doelgroepen vanuit bijvoorbeeld de Participatiewet.
Vestigingsplaats	Amersfoort
Deelnemende partijen	De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder H.J. Dekker
Belang deelname en activiteiten	RWA/Amfors voert namens de deelnemende gemeenten de WSW uit. Het bedrijf ontwikkelt zich naar een flexibel mensontwikkelbedrijf dat meebeweegt met de omvang van de sw-doelgroep. De sw-medewerkers worden gestimuleerd zich te ontwikkelen naar de optimale trede op de werkladder en zoveel mogelijk 'van binnen naar buiten'. Werk vindt zoveel mogelijk plaats in groeps- en individuele detacheringen, buiten de eigen bedrijven van Amfors. Voor wie de stap naar buiten niet (meer) mogelijk is, blijven we werk binnen de muren van Amfors organiseren. De koers wordt uitgezet langs 3 lijnen: - Duurzame inzetbaarheid (vitaal vakmanschap); - Inclusieve innovaties (inclusive Fieldlab); - Duurzaamheid (Amfors naar klimaatneutraal).
Programma	1. Samenleving
Risico voor gemeente	Risico op extra bijdrage in negatief resultaat
website	www.amfors.nl
Financiële informatie	Het voorlopige concept resultaat van RWA over 2025 is budget neutraal (€ 0). Amfors heeft een positief resultaat behaald van € 1.483.491. Dit positieve resultaat is als bijdrage bij de RWA opgenomen.

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31-12-2025	31-12-2024
Bijdrage dienstjaar	€ 485.368	€ 451.130
Afrekening oude jaren	€ 0	€ 0
Eigen vermogen	€ 1.744.000	€ 939.000
Vreemd vermogen	€ 7.928.000	€ 10.043.000
Financieel resultaat	€ 805.000	€ -101.000

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Naam:	Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
Doel	De veiligheidsregio heeft als doel om op een uniforme wijze inhoud te geven aan de politieke en bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de afstemming tussen de verschillende hulpverleningsorganisaties in de regio.
Vestigingsplaats	Utrecht
Deelnemende partijen	Alle 26 Utrechtse gemeenten en de Meldkamer Ambulancezorg (MKA). De politie Utrecht is aan de veiligheidsregio verbonden door een convenant.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Burgemeester M. Jansen. De veiligheidsregio wordt bestuurd door de 26 burgemeesters in de regio Utrecht. De burgemeesters vormen samen het algemeen bestuur (AB) van de veiligheidsregio. Naar rato van het aantal inwoners is het aantal stemmen per gemeente bepaald. Onze invloed is hierdoor zeer beperkt.
Belang deelname en activiteiten	De veiligheidsregio voert namens de gemeenten diverse wettelijke taken uit. De VRU geeft uitvoering aan de onderstaande wettelijke taken: - het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises; - het adviseren over risico's van branden, rampen en crises; - het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; - het instellen en in stand houden van een brandweer; - het instellen en in stand houden van een GHOR; - het voorzien in de meldkamerfunctie; - het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel; - het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten. Wij financieren de postcommandant van de brandweerpost Woudenberg. Hierdoor is de functie deels een beroepsfunctie geworden. De kern van het werk van de VRU is: 1. Hulp verlenen op straat; 2. Adviseren over en het houden van toezicht op veiligheid; 3. Leveren van slagkracht rampenbestrijding en crisisbeheersing; 4. Voeren van regie over (fysieke) veiligheid.
Programma	3. Veiligheid
Risico voor gemeente	Gering risico.
Website	www.vru.nl
Financiële informatie	De bijdrage is gebaseerd op aantal inwoners en op het aantal af te nemen producten x kostendekkend tarief. Het financieel resultaat van 2024 is 7.288.000.

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2025	31 december 2024
Bijdrage dienstjaar	€ 870.746	€ 823.928
Afrekening oude jaren	€ 0	€ -17.094
Eigen vermogen	€ 33.892.000	€ 34.600.000
Vreemd vermogen	€ 69.738.000	€ 71.108.000
Financieel resultaat	€ 2.747.000	€ 7.288.000

GBLT (Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus – Tricijn)

Naam:	GBLT (Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus – Tricijn)
Doel	Een efficiënte en effectieve heffing en invordering van gemeentelijke belastingen (en waterschap belastingen) en uitvoering van WOZ-taken op een hoog kwaliteitsniveau tegen zo laag mogelijke kosten..
Vestigingsplaats	Zwolle
Deelnemende partijen	Vijf waterschappen en tien gemeenten, te weten Bunschoten, Dalfsen, Dronten, Nijkerk, Leusden, Ommen, Renswoude, Veenendaal, Woudenberg en Zwolle.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder H.J. Molenaar Elke deelnemer heeft met één bestuurslid zitting in het Algemeen Bestuur
Belang deelname en activiteiten	Juiste en klantgerichte uitvoering van gemeentelijke belastingverordeningen en kwijtscheldingsregels en waardering onroerende zaken. De grondslagen voor de gemeentelijke bijdrage zijn ontleend aan de Basisregistratie Personen en Woz-basisregistratie (aantallen inwoners en Woz-objecten).
Programma	5. Bedrijfsvoering
Risico voor gemeente	GBLT beschikt in principe niet over eigen (weerstand)vermogen; financiële resultaten worden verrekend met de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling.
Website	www.gblt.nl
Financiële informatie	

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2025	31 december 2024
Bijdrage dienstjaar	€ 199.885	€ 0
Eigen vermogen	€ 0	€ 0
Vreemd vermogen	€ 3.447.000	€ 6.110.000
Financieel resultaat	€ 4.167.000	€ 2.281.000

Deelnemingen

BNG Bank Nederlandse Gemeenten

NAAM	BNG Bank Nederlandse Gemeenten
Vestigingsplaats	Den Haag
DOEL	Bank voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.
Programma.	6. Algemene dekkingsmiddelen
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Woudenberg heeft geen rechtsreeks bestuurlijk belang in de BNG, behalve het stemrecht als aandeelhouder.
Deelnemende partijen	De staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.
Belang deelname en activiteiten	De BNG draagt met gespecialiseerde financiële dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen.
Risico voor gemeente	Risico op lagere of geen dividend uitkering.
Website	www.bngbank.nl
Financiële informatie	Woudenberg bezit 3.510 aandelen met een balanswaarde van € 5.712 (nominaal).

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2025	31 december 2024	31 december 2023
Dividend/Bijdrage	€ 8.810,10	€ 8.810,10	€ 7.581,60
Eigen vermogen	€ 4.863 miljoen	€ 4.777 miljoen	€ 4.721 miljoen
Vreemd vermogen	€110.708 miljoen	€123.164 miljoen	€110.834 miljoen
Financieel resultaat	€ 172 miljoen	€ 294 miljoen	€ 254 miljoen
Solvabiliteit	42%	40%	43%

NV ROVA Holding

NAAM	N.V. ROVA
Vestigingsplaats	Zwolle
DOEL	De vennootschap heeft tot doel het bevorderen en/of het (doen) realiseren van integraalafvalketenbeheer en het leveren van kwalitatief hoogwaardige dienstverlening op het terrein van de verwijdering van afvalstoffen, waaronder begrepen beleidsondersteuning en collectieve aanbestedingen ten behoeve van de deelnemende overheden. Tevens is de vennootschap werkzaam op het gebied van inzameling, bewerking en verwerking van afvalstoffen, de reiniging en de gladheidbestrijding, alsmede op het gebied van direct of indirect daarmee verband houdende milieuvelden, in de ruimste zin van het woord.
Programma.	2. Leefomgeving
Belang deelname en activiteiten	Het is van openbaar belang dat de gemeente de afvalverwerking tegen de zo laag mogelijke maatschappelijke kosten uitvoert.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	De gemeente heeft als aandeelhouder zeggenschap in ROVA via het stemrecht op de aandelen die zij bezit.
Deelnemende partijen	ROVA is een organisatie van en voor overheden. ROVA is actief in de provincies Overijssel, Gelderland, Utrecht, Flevoland en Drenthe.
Risico voor gemeente	Bij een tegenvallende exploitatie lagere dividenduitkering dan begroot; Gering risico op lagere dividend uitkering. Stichtingen en coöperaties - Stijging van de tarieven voor de diensten van ROVA; - De geldlening betreft een achtergestelde lening ten opzichte van bancaire financiers.
Financiële informatie	De gemeente bezit 125 aandelen B. met een nominale waarde per aandeel van € 113,45

Bedragen in euro's

Financiële gegevens	31 december 2025	31 december 2024	31 december 2023
Bijdrage dienstjaar	€ 888.001	€ 800.869	€ 730.875
Dividend	€ 51.759	€ 67.230	€ 34.374
Eigen vermogen	€ 43.033.000	€ 40.794.000	€ 40.866.000
Vreemd vermogen	€ 20.733.000	€ 18.744.000	18.775.000
Financieel resultaat	€ 5.127.224	€ 4.820.000	€ 5.384.000
Solvabiliteit	39,0 %	37,8 %	

Vitens

NAAM	Vitens
Vestigingsplaats	Zwolle
DOEL	Exploitatie van het grootste drinkwaterbedrijf in Nederland.
Programma.	6. Algemene dekkingsmiddelen
Belang deelname en activiteiten	Het duurzaam leveren van veilig en betrouwbaar drinkwater, het verantwoord omgaan met natuur en milieu.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Onze gemeente heeft geen rechtsreeks bestuurlijk belang, behalve het stemrecht als aandeelhouder.
Deelnemende partijen	Naast onze gemeente, 103 gemeenten, de NV Nuon en de provincies Utrecht, Overijssel, Friesland en Gelderland.
Website	www.vitens.nl
Risico voor gemeente	Risico op lagere of geen dividend uitkering.
Relevante gegevens	Onze gemeente bezit 9.683 aandelen met een balanswaarde van € 131.873.

Financiële gegevens	31 december 2025	31 december 2024	31 december 2023
Bijdrage	€ 0	€ 0	€ 0
Dividend	€ 0	€ 0	€ 0
Eigen vermogen	€ 809.100.000	€ 713.600.000	€ 677.700.000
Vreemd vermogen	€ 1.846.100.000	€ 1.684.800.000	€ 1.559.700.000
Financieel resultaat	90.600.000	34.500.000	27.200.000
Solvabiliteit	30,50%	29,80%	30,30%

Stedin Holding N.V

NAAM	Stedin Holding N.V.
Vestigingsplaats	Rotterdam
DOEL	Het beheren van elektriciteitsnetten en gastransportnetten en het daartoe verrichten van alle taken die ingevolge de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet op een netbeheerder rusten.
Programma.	6. Algemene dekkingsmiddelen
Belang deelname en activiteiten	Uitbreiding van het elektriciteitsnet.
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Woudenberg heeft een participatieovereenkomst gesloten met Stedin voor deelneming ter waarde van € 500.000 in aandelen.
Deelnemende partijen	Naast Woudenberg, zijn er gemeenten 61 gemeenten (waaronder 7 gemeenten uit de provincie Utrecht), twee provincies en de Staat der Nederlanden aandeelhouders van Stedin Holding N.V.
Website	Stedingroup.nl
Risico voor gemeente	Risico op lagere of geen dividend uitkering
Relevante gegevens	Onze gemeente heeft circa € 500.000 aan aandelen verworven, tegen een prijs van € 744,32 per aandeel.

Financiële gegevens	31 december 2025	31 december 2024	31 december 2023
Bijdrage	€ 0	€ 0	€ 500.000
Dividend	€ 5.945	€ 6.000	€ 6.000
Eigen vermogen	€ 3.586.000.000	€ 3.314.000.000	€ 3.163.000.000
Vreemd vermogen	€ 6.489.000.000	€ 5.704.000.000	€ 5.063.000.000
Financieel resultaat	€ 278.000.000	€ 158.000.000	€ 170.000.000
Solvabiliteit	40,60%	42,90%	45,40%

G. Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf worden de onderwerpen behandeld zoals voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Conform artikel 16 van het BBV bevat deze paragraaf Grondbeleid tenminste:

- a) Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- b) Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- c) Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitaties;
- d) Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- e) De beleidsuitgangspunten omtrent de reserve voor grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken.

Gemeentelijk grondbeleid

Op 30 mei 2023 is door de raad de nieuwe nota Grondbeleid Woudenberg vastgesteld. De Nota Grondbeleid Woudenberg 2023 vormt de basis voor het in te zetten beleid en de sturingsinstrumenten van het grondbeleid voor de realisatie van het beleid in het fysieke domein van de gemeente Woudenberg. Door op hoofdlijnen transparant vast te leggen hoe en welk grondbeleid in welke situatie wordt ingezet, is de Nota Grondbeleid 2023 bij de voorbereiding en realisatie van iedere locatieontwikkeling een belangrijk richtinggevend gemeentelijk beleidsdocument.

Financieel beleid

Het financieel beleid van de gemeente Woudenberg kenmerkt zich in algemene zin door:

1. Budgettair neutrale benadering: de kosten van financieel niet-sluitende projecten worden goedge maakt door de opbrengsten van financieel positief sluitende projecten. E.e.a. verloopt via de algemene reserve grondbedrijf.
2. De gemeente voert een behoedzaam financieel beleid, dat wil zeggen:
 - a. Eerst opbrengsten genereren;
 - b. Planontwikkelingskosten pas activeren bij aantoonbare opbrengsten (grondexploitatieopzet);
 - c. Planontwikkelingskosten direct ten laste brengen van c.q. dekken uit de algemene reserve grondbedrijf. Dit betreft een tijdelijke dekking: bij daadwerkelijke opbrengsten komen de opbrengsten weer ten goede aan de algemene reserve grondbedrijf (tijdelijk lenen van de algemene reserve grondbedrijf).
3. Ruimtelijke projecten worden niet eerder geactiveerd alvorens daar een gedegen ruimtelijk plan en grondexploitatie aan ten grondslag ligt, die minimaal sluitend is, als ook een planning en een risico analyse.

BBV verslaggevingsregels rondom grondexploitaties.

1. Te hanteren rentepercentage.
In 2025 is 0,00% rente toegerekend.
2. **NiEGG gronden niet langer meer van toepassing:**
Niet in exploitatie genomen gronden worden vanaf 1 januari 2016 gezien als materiele vaste activa (voorraad) en hier mag geen rente meer aan toegerekend worden. Ook de term NiEGG zal niet meer gebruikt worden. Vanaf 2018 hebben we geen NiEGG meer lopen.
3. **Vanaf 2016 wordt gesproken over BIE (Bouwgrond In Exploitatie) gronden:**
Momenteel wordt in de praktijk een veelheid aan grondontwikkeling gerelateerde projecten geschaard onder het begrip grondexploitaties. Naast lopende operationele grondexploitatieprojecten valt hierbij te denken aan niet-actieve grondexploitatieprojecten (ingetrokken/stilgelegd/nog niet gestart) (NiEGG), anticiperend aangekochte gronden (NiEGG), herinrichtingsprojecten openbare ruimte, faciliterend grondbeleid met kostenverhaal, werken voor derden en vastgoedontwikkeling. Vanuit het belang van

eenduidigheid is gezocht naar de afbakening van het begrip grondexploitaties en de hieraan toe te rekenen kosten zoveel mogelijk aansluiting bij de bestaande Wro: De consequenties hebben wij in de herzieningen van de grondexploitaties meegenomen.

4. Warme gronden

Vanwege de grote opgaven in diverse regio's op het gebied van woningbouw, verwerven gemeenten gronden met het oog op gebiedsontwikkeling die op langere termijn gaat spelen. Dergelijke gronden, waarvan op voorhand vaststaat dat deze als bouwgrond zullen gaan fungeren, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld worden in de regel als 'warme grond' geduid. Deze gronden worden op de balans opgenomen onder de materiele vaste activa tegen verwervingskosten. Ingeval de gronden nog geen bestemming hebben gekregen als bouwgrond, bestaat de kans dat (tijdelijk) afwaardering moet plaatsvinden naar de waarde volgens de geldende bestemming. Dit kan verstrekende negatieve gevolgen hebben voor de financiële positie van een gemeente en daarmee de voortgang van de woningbouwprojecten stagneren.

Aangezien het hierbij gaat om een naar verwachting tijdelijke en niet duurzame waardevermindering, mag - onder voorwaarden - bij de waardering worden uitgegaan van de grond tegen toekomstige bestemming in plaats van de huidige bestemming (zie hoofdstuk 4.2). Daarbij is als een van de voorwaarden aangegeven dat het moet gaan om woningbouw en niet om bedrijfsterreinen. De achtergrond hiervan is dat grootschalige aankoop van gronden voor ontwikkeling van bedrijfstermijnen op de zeer lange termijn in zijn algemeenheid als zeer risicovol wordt aangemerkt. Voor woningbouw zijn deze risico's in de regel beperkter. Benadrukt wordt dat geen sprake is van een nieuwe categorie NIEGG-gronden. Bij het wijzigingsbesluit van maart 2016 is uitdrukkelijk uitgesloten dat een tussencategorie – niet zijnde bouwgrond in exploitatie - zou mogen blijven voortbestaan waaraan kosten toegerekend mogen worden. Overigens wordt nog opgemerkt dat fiscaal gezien de 'warme' gronden in beginsel vanaf het moment van verwerven voor de Vpb vallen binnen de onderneming ter zake van de gemeentelijke grondexploitaties.

5. **Definitie Bouwgrond in exploitatie (BIE):** Gronden die zich in het transformatieproces bevinden waarbij in bezit zijnde grond en (eventueel) aanwezige opstallen worden omgevormd naar bouwrijpe grond, met als oogmerk (opnieuw) te worden bebouwd.

Overige projecten dienen duidelijk te worden onderscheiden van bouwgronden in exploitatie. Gronden worden geacht zich in het transformatieproces te bevinden vanaf het moment dat de gemeenteraad de grondexploitatiebegroting, ofwel het exploitatieplan heeft vastgesteld.

Definitie grondexploitatiebegroting: De financiële vertaling van een ruimtelijk plan, waarbij de kosten en opbrengsten gefaseerd zijn in de tijd, met een richttermijn van 10 jaar (voortschrijdend).

Grondexploitaties

In Woudenberg lopen op dit moment nog 2 grondexploitaties:

- Hoevelaar fase 1
- Hoevelaar fase 2

Hoevelaar fase 1 is afgesloten maar heeft per 31 december 2025 nog een boekwaarde omdat hier de laatste winstuitkering aan Zegheweg nog moet plaats vinden.

Spoorzone A2 en Nijverheidsweg zijn definitief gesloten

Verloop boekwaarden grondexploitaties.

Per 1 januari 2025 hadden de grondexploitaties een boekwaarde van € 2.543.273.

Eind 2025 is dit gedaald naar een boekwaarde van -/- € 678.868.

Een positieve boekwaarde betekent dat er meer opbrengsten zijn ontvangen dan uitgaven zijn gedaan. Dit heeft ook gevolgen voor de geldleningen en aflossingen en dus voor ons renteresultaat.

Te treffen voorziening

Op dit moment zijn er geen voorzieningen meer getroffen om verliezen te dekken. Eerder getroffen voorzieningen zijn conform de BBV ten gunste van de boekwaarden gebracht.

Volgende herzieningen aanbieden aan raad

In april 2026 zijn de herzieningen van de 2 vastgestelde grondexploitaties aangeboden aan de raad. In april 2027 zal de volgende herziening plaats vinden. Mochten er bijzondere ontwikkelingen zijn dan zal er een eerdere herziening komen van het betreffende project.

Hoevelaar fase 1 zal niet meer herzien worden omdat de laatste werkzaamheden in 2025 gedaan zijn.

Overzicht verloop boekwaarden grondexploitaties

	t/m 2024	2025	2026	2027	2028	2029	Totaal
Hoevelaar fase 1							
Inkomsten	16.768.233	0	0	0	0	0	16.768.233
Uitgaven	14.083.708	252.939	337.355	0	0		14.674.002
Rente	669.875	0	0	0	0		669.875
Winstneming / verlies	1.087.000	337.355	0	0	0		1.424.355
Boekwaarde per 31 dec:	-927.649	-337.355	0	0	0	0	0
Hoevelaar fase 2							
Inkomsten	12.502.133	1.053.018	7.427.366	0	0	0	20.982.517
Uitgaven	10.576.984	3.342.389	1.986.951	1.799.600	1.654.036	134.557	19.494.517
Rente	0	0	0	0	0		0
Winstneming / verlies	315.000	337.000	400.000	300.000	136.000	0	1.488.000
Boekwaarde per 31 dec:	-1.610.149	1.016.222	-4.024.193	-1.924.593	-134.557	0	0
Spoorzone locatie A2							
Inkomsten	2.574.390	0					2.574.390
Uitgaven	2.582.111	0	0				2.582.111
Rente	4.329	0					4.329
Overheveling verwerving	0						0
Winstneming / verlies	-17.524	5.474					-12.050
Boekwaarde per 31 dec:	-5.474	0	0	0	0	0	0
getroffen voorziening boekjaar	0	0	0	0			0
Stand voorziening	0	0	0	0			0
Boekwaarde incl. voorziening 31 dec:	-5.474	0	0	0	0	0	0
Totaal inkomsten	31.844.755	1.053.018	7.427.366	0	0	0	40.325.139
Totaal uitgaven	27.242.803	3.595.328	2.324.306	1.799.600	1.654.036	134.557	36.750.630
Totaal rente	674.204	0	0	0	0	0	674.204
Totaal winst	1.384.476	679.829	400.000	300.000	136.000	0	2.900.305
saldo jaar	-2.543.272	3.222.139	-4.703.060	2.099.600	1.790.036	134.557	0
Boekwaarde per 31 dec:	-2.543.272	678.867	-4.024.193	-1.924.593	-134.557	0	0
Stand voorzieningen	0	0	0	0	0	0	0
Totaal boekwaarden grondexploitaties	-2.543.272	678.867	-4.024.193	-1.924.593	-134.557	0	0

Overige ontwikkelingen / Winstbestemmingen

Conform de BBV regelgeving wordt jaarlijks gekeken of er al een deel van de te verwachten winst genomen kan worden.

In onderstaande tabel staan de te verwachten winstnemingen en de bestemming daarvan op basis van de herzieningen die in april 2026 zijn vastgesteld.

Grondexploitatie	Winstneming 2025	Aanpassing Voorziening	saldo naar reserve grondbedrijf
Hoevelaar Fase 1*	337.355		337.355
Hoevelaar Fase 2*	337.000	0	337.000
Spoorzone A2	5.474		5.474
	679.830	0	679.830

* deel voor Woudenberg Oost

In 2024 zijn de panden aan de Parklaan 6 tot en met 10 aangekocht. Er is voor gekozen om het saldo van lasten en baten (5 jaar) en de risico's via de reserve grondbedrijf te laten lopen. Dit is ook opgenomen in de risicoparagraaf.

Financiële positie

Algemene reserve grondbedrijf

Deze reserve is ingesteld ter eerste opvang van mogelijke nadelige grondexploitatiesaldi. De algemene reserve van het grondbedrijf van de gemeente Woudenberg bedraagt per 31 december 2025: € 3.376.923. Hiervan is € 2.572.337 voor ontwikkeling in Woudenberg Oost en € 804.586 voor algemeen grondbeleid.

Voorzieningen

De eerder getroffen voorzieningen zijn t.g.v. de boekwaarden gebracht.

Risicoparagraaf

De incidentele risico's voortvloeiend uit de grondexploitaties bedragen per 31 december 2025:

Grondexploitatie ­ risico's	Risico eind 2025	Nog te realiseren winst	Voorziening	Omvang risico	Kans	Concreet risico
<i>Bouwgronden in exploitatie</i>						
Hoevelaar fase 1 (10 ^e herz. /afsluiting)	0	0	0	0	40,00%	0
Hoevelaar fase 2 (3e herziening)	370.483	1.172.279	0	0	40,00%	0
<i>Bouwgronden niet in exploitatie</i>						
Overige gronden Laagerfseweg	1.600.000		0	1.600.000	20,00%	320.000
Overige gronden Parklaan 6-10	1.262.000		0	1.262.000	20,00%	252.400
Overige gronden Dorpsstraat 20-22	700.000		0	700.000	60,00%	420.000
Totaal	3.932.483	1.172.279	0	3.562.000		992.400

Toelichting risico's grondexploitaties:

1. Het risico kan worden opgevangen binnen de grondexploitatie.

De risico's die zich voordoen binnen de grondexploitaties worden, indien mogelijk, binnen het exploitatieresultaat opgevangen. Dit gaat ten koste van de eindwaarde van het project waardoor er minder winst overblijft. Dit heeft gevolgen voor de toevoeging aan de reserve grondbedrijf. Komt de exploitatie negatief uit dan komt dit resultaat ten laste van de reserve grondbedrijf. Bij het bepalen van het weerstandsvermogen wordt hier rekening mee gehouden.

Het totale risicobedrag uit de grondexploitaties is € 370.483. Dit kan opgevangen binnen de grondexploitaties.

Het risico bedrag dat overblijft is € 992.400 en kan opgevangen worden binnen de algemene reserve grondbedrijf.

Het gaat hier om mogelijke waardevermindering van percelen aan de Laagerfseweg en aan de in 2024 aangekochte panden aan de Parklaan en in 2025 gekochte panden aan de Dorpsstraat.

Overzicht totaal cijfers van de 3 grondexploitaties die nog in de activelijst staan.

Grondexploitatie	Boekwaarde 31-12-2024	inkomsten	kosten	rente	winstneming	Boekwaarde 31-12-2025
<i>Bouwgronden In Exploitatie</i>						
Hoevelaar fase 1	€ -927.650	€ 0	€ 252.939	€ 0	€ 337.355	€ -337.356
Hoevelaar fase 2	€ -1.610.149	€ 1.053.018	€ 3.342.389	€ 0	€ 337.000	€ 1.016.222
Spoorzone locatie A2	€ -5.474	€ 0	€ 0	€ 0	€ 5.474	€ 0
	€ -2.543.273	€ 1.053.018	€ 3.595.328	€ 0	€ 679.829	€ 678.866

Complexen nog niet in exploitatie

Op dit moment worden er voorbereidingen getroffen voor de exploitatie van Hoevelaar fase 3

Rentetoerekening in 2025:

De rente die toegerekend wordt vanuit de grondexploitaties naar de begroting is 0,00%.

De cijfers komen uit de laatste herzieningen die in april 2026 door de raad zijn vast gesteld. De totale rente op grondexploitaties voor 2025 is € 0.

Wijziging hoe om te gaan met de rente op het grondbedrijf

Door de wijziging in de BBV zijn wij niet meer vrij om te bepalen hoeveel rente wij toerekenen aan het grondbedrijf. Het percentage is afhankelijk geworden van het rentepercentage dat wij gemiddeld over aangegane langlopende leningen betalen. Bij afwijking in de jaarrekening kan het zijn dat de door te berekenen rente aangepast moet worden. Dit heeft gevolgen voor de jaarrekening.

In de kadernota 2018 en meerjarenbegroting 2018-2021 is besloten om vanaf het jaar 2020 de rente die betrekking heeft op het grondbedrijf rechtstreeks toe te voegen aan de algemene reserve grondbedrijf. Voor 2020 is gekozen omdat vanaf dat jaar de boekwaarden laag zijn en de gevolgen voor de begroting niet groot zijn.

Door het uitlopen van een aantal projecten is gekozen om hier in 2021 mee te starten. In 2025 is dus geen sprake van toevoeging van rente aan de reserve.

H. Woo

H. Paragraaf Wet Open Overheid (Woo)

De Wet open overheid (Woo) regelt het recht op toegang tot informatie van de overheid. Dit kan uit eigen beweging (actieve openbaarmaking) of op verzoek. Voor de uitvoering van de Woo is een goede informatiehuishouding van belang.

Ontwikkelingen op het gebied van de Woo:

Actieve openbaarmaking

De Woo verplicht overheden om in 17 informatiecategorieën actief informatie openbaar te maken. Deze wettelijke verplichting wordt gefaseerd ingevoerd. Woudenberg voldoet al aan de wettelijke verplichting van de 1^e tranche: het publiceren van informatie over de organisatie en werkwijze en de bereikbaarheid van de organisatie.

De verdere invoering van de wettelijke verplichting t.a.v. de andere informatiecategorieën is voorlopig aangehouden. Dit komt door een vertraging in de oplevering van de benodigde technische functionaliteiten voor de generieke Woo-voorziening (GWV). Dit is het centrale digitale platform dat door de minister van BZK in stand wordt gehouden. Overheden moeten met hun eigen platform aansluiten op de GWV. In 2025 zijn de eerste stappen gezet voor de bouw van een themawebsite waarop t.z.t. actief documenten gepubliceerd zullen worden. Dit is een voorwaarde om aan de wettelijke verplichting van actieve openbaarmaking te kunnen voldoen.

Bewustwording Woo

Om meer bewustwording te creëren bij de ambtelijke organisatie over de verplichtingen van de Woo en het belang van een goede informatiehuishouding, zijn er gesprekken gevoerd met alle vakteams. Door middel van een presentatie over de Woo en de Archiefwet (i.v.m. de informatiehuishouding) zijn medewerkers geïnformeerd en was er gelegenheid tot het stellen van vragen over archivering/registratie van documenten en de Woo. De opkomst bij de gesprekken was goed en door medewerkers werd actief deelgenomen. In december 2025 is een start gemaakt met het sturen van bewustwordingsberichten aan medewerkers over de Woo en de informatiehuishouding in de vorm van een quizvraag. Deze berichten zullen periodiek worden verstuurd.

Woo-verzoeken

In 2025 zijn er 28 Woo-verzoeken ingediend. Daarvan zijn 13 Woo-verzoeken, waarvan 12 afkomstig van dezelfde verzoeker, gedurende de behandeltermijn door de verzoekers ingetrokken. Een Woo-verzoek is buiten behandeling gesteld omdat de verzoeker niet reageerde op het verzoek om nadere precisering van het verzoek. De onderwerpen van de Woo-verzoeken lopen uiteen. De verzoeken hadden onder meer betrekking tot het omgevingsrecht, verlening van omgevingsvergunningen voor sportscholen, sportactiviteiten.

I. Paragraaf Duurzaamheid

Gemeente Woudenberg heeft invloed op haar eigen beleidsvoering en processen. Door het goede voorbeeld te geven door bijvoorbeeld zuinig om te gaan met energie en grondstoffen en door deze duurzaam in te kopen, kan de gemeente grote invloed uitoefenen. Daarnaast kunnen is het belangrijk dat medewerkers meegenomen worden in de transitie naar een duurzame werk- en leefwijze. Het grotere plan voor de verduurzaming van de gemeentelijke organisatie is 'on hold' gezet vanwege prioritering van andere werkzaamheden. Er is besloten te starten met het afvalbeheerplan voor het gemeentelijk vastgoed. Binnen dit plan werken we toe naar een optimale scheiding van het afval en onderzoeken we hoe we het afval kunnen verminderen. Op deze manier maakt de gemeente wel stappen in het verduurzamen van de gemeentelijke organisatie. Voor alle gemeentelijke gebouwen is een onderzoek gestart om potentie zon op dak te verkennen en daarmee als gebouwbeheerder steeds meer in eigen stroom voorziening te voorzien. Binnen de bedrijfsvoering is steeds meer aandacht voor netcongestie en daarmee voor gedragsverandering om Piekbelasting te verminderen.

Samenwerkingsafspraken

Convenant schoon- en emissieloos bouwen

De gemeente Woudenberg heeft het afgelopen jaar het convenant schoon- en emissieloos bouwen ondertekend. Hierin zijn afspraken opgenomen om gefaseerd elektrisch materieel in te zetten bij de projecten in de openbare ruimte. Bij dit convenant is een routekaart opgesteld en deze wordt meegenomen in de uitvraag aan aannemers.

Convenant toekomstbestendig bouwen 2.0.

Inmiddels is er een nieuwe versie van het convenant toekomstbestendig bouwen en deze wordt als leidraad gebruikt voor de nieuwbouwprojecten in Woudenberg. Dit convenant is o.a. in de samenwerkingsovereenkomst voor Hoevelaar fase 3 als uitgangspunt opgenomen en er is gebruik gemaakt van een aanbod van de provincie om het convenant een passende plek te geven in de uitvoering.

Koersdocument Circulair denken, regionaal doen

Woudenberg neemt deel aan de Alliantie Cirkelregio Utrecht, waarin gemeenten samenwerken aan het realiseren van de circulaire economie. Op 7 november 2025 ondertekenden we het koersdocument Circulair Denken, Regionaal Doen. Binnen deze samenwerking richt de gemeente zich op agricycling, MKI (Milieu Kosten Indicator) onder de knie en circulaire ambachtscentra.

Betrekken van de medewerkers

Duurzaamheid is niet alleen iets van het team Duurzaamheid, maar gaat de hele organisatie aan. Dat blijkt bijvoorbeeld al uit het kopje 'Duurzaamheid' in de college- en raadsvoorstellen. Om duurzaamheid meer te laten leven, worden medewerkers regelmatig op de hoogte gebracht van de aspecten van duurzaamheid en de projecten waar de gemeente mee bezig is.

Binnen het personeelsbeleid wordt bij declaraties van dienst reizen structureel de reisafstand, type vervoersmiddel en de brandstof geïnventariseerd. Tevens is het afgelopen jaar ook een enquête onder alle medewerkers gehouden over de manier van reizen naar het werk.